

OLŠINSKÁ DVANÁCTKA

str. 8

PATRIK HARTL
LÍBÁNKY
NA JADRANU

společenský večer VLS ČR, s.p.
spojený s představením komedie

LÍBÁNKY NA JADRANU V DIVADLE STUDIO DVA,
v pátek 10. 12. 2021

Slovo má

Libor Barák / vedoucí oddělení investic,
projektů a staveb

Vážení kolegové, milí čtenáři, dámy a pánové,

oddělení investic, projektů a staveb našeho státního podniku má za sebou několik perných let, která nám však přinesla i řadu pozitivního. Známa poučka, že můžete utratit jen tolik, kolik vyděláte, se promítla i do investiční činnosti VLS v minulém období. V té době byl ekonomický výkon poznamenán poklesem cen dříví kvůli kůrovcové kalamitě a investiční plán státního podniku se tomu musel přizpůsobit. Všechno zlé je však k něčemu dobré a problémy Vás nutí hledat nové cesty. V hubených letech jsme přijali tezi, že vedle nezbytných provozních investic budeme realizovat projekty, kde se nám podaří získat zajímavou část nákladů z dotačních zdrojů, především v rámci programů financovaných z evropských rozvojových fondů. Dovolím si tvrdit, že tato zásada nám otevřela cestu k celé řadě zajímavých projektů. O několika z nich najdete informace i v tomto vydání časopisu, např. o realizaci zelené střechy na budově ředitelství v pražských Dejvicích. Vojenské lesy a statky již dříve v investiční činnosti kvalitně využívaly aktuálně vypsané dotační tituly k financování celé řady projektů, které přesahují korporátní zájmy podniku a mají přidanou společenskou hodnotu. Kupříkladu šlo o velké projekty v rámci programu Interreg, nebo investice do zadržování vody v krajině v rámci programu Živá voda VLS. Tyto zdroje financování jsme se tak snad naučili využívat bezmála na maximum.

Dva roky pandemie COVID-19 ovlivnily strojní i stavební investice státního podniku v konečném důsledku jen minimálně. Zpoždění, které jsme na jaře 2020 během začátku pandemie nabrali v důsledku problémů se zavřením hranic, se podařilo většinou dohnat. V letošním roce jsme opět investiční činnost VLS dokonce zvýšili díky oživení na trhu s dřívím. Problém, který aktuálně řešíme, je tolik veřejně diskutované zdražení stavebních prací a materiálů. Zatím není jasné, zda jde o dočasný „postpandemický šok“ způsobený nastartováním světových ekonomik, či půjde o dlouhodobější problém. S ohledem na aktuální výběrová řízení, v nichž například poptáváme dodavatele na revitalizaci lesních cest, lze konstatovat, že se nám stále daří získávat práce za příznivé ceny.

V budoucích měsících budeme řešit několik velkých akcí. Tou nejvýznamnější bude bezesporu investice do Domu přírody v brdském areálu Loveckého zámečku Tři Trubky, na kterou naváže druhá etapa revitalizace samotné historické budovy zámečku a nedaleké myslivny.

Tak nám držte palce....

Obsah

- 3 - Slovo má
- 4 - Foto vydání
- 6 - Krátce
- 8 - Olšinská Dvanáctka
- 11 - Modifikovaná metoda síjí
- 12 - Rekognoskační lety 2021
- 14 - Tetřívěk na Doupově
- 16 - Arboretum na Plumlově
- 17 - Resort obrany podpořil VLS
- 18 - Z podniku
- 20 - Brdský pohár chladnokrevníků
- 21 - Milan Jura
- 22 - Vábič jelenů z Mirošova
- 24 - Dřevorubecký šampionát
- 26 - Z podniku
- 29 - Historické lesní kalamity v Brdech
- 32 - Z podniku
- 35 - Fotosoutěž

Redakce

Vydává:

Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
IČ: 00000205
Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6
Tel.: 220 405 106
Fax: 224 310 921
E-mail: info@vls.cz
Web: www.vls.cz

Redakce:

Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6
Tel.: 777 723 593
Fax: 224 310 921

Šéfredaktor:

Jan Sotona

Předseda redakční rady:

Ing. Pavel Češka Ph.D.

Členové redakční rady:

Ing. Michaela Veselá
Mgr. Jan Kobr

Registrace:

MK ČR E 163 15 pod zn. 14787/2005
ze dne 24. 10. 2005

Foto titulní strana:

Jan Sotona

Uzávěrka příštího čísla:

5. 12. 2021
Neprodejně, vychází nákladem 800 kusů.

FOTO VYDÁNÍ

Pro dnešek padla...

Kočí hořovické divize Milan Jura se svým koněm Wiliamem cestou z práce na lesní správě Nepomuk. Reportáž o tomto zajímavém kolegovi najdete na str. 20

Foto: Jan Sotona

NA OLŠINU LÁKÁ NOVĚ I ADVENTURE GOLF

Podnikový Resort Olšina má od prázdnin další lákadlo pro rekreanty i návštěvníky. U nedávno dokončeného altánu vyrostl nový areál pro hru, která v sobě kombinuje klasický golf a minigolf. Adventure golf je oblíbený rekreační, ale i profesionální sport vhodný doslova pro každého.

Areál, který zde státní podnik vybudoval, se otevřel v polovině prázdnin – 1. srpna. Hřiště je určeno jak pro rekreanty, tak pro všechny další návštěvníky, včetně turistů, kteří sem míří na jednu z nejoblíbenějších pěších tras posledních dvou sezón na Šumavě – naučnou stezku Olšina, vedoucí po povalových chodnicích mokřady i nad vodní hladinou kolem 600 let starého vodního díla. Hru si počátkem září vyzkoušela také dvě dámská podniková družstva v rámci

turnaje, který byl doprovodnou součástí Olšínské dvanáctky.

„Adventure Golf je hra, která je vlastně jakousi fúzí klasického golfu s minigolfem. Hřiště je tvořeno 18 jamkami, jednotlivé dráhy jsou pokryté umělou trávou a smí se po nich, na rozdíl od minigolfu, chodit. Je to vlastně zmenšená verze golfu v krásném prostředí plném dobrodružství, určená jak pro rodiny s dětmi, kolegy z práce, tak i nadšené profesionály,“ popisuje vedoucí Resortu Olšina Simona Kutláková.

Adventure Golf vznikl v Americe, rychle se však stal oblíbeným sportem po celém světě. V podstatě jde o klasické golfové hřiště, které je ale zmenšené do velikosti minigolfových drah. Jejich velikost je však to jediné, co jej s minigolfem spojuje. Překážky, známé z minigolfu, na nich nenajdete. Hráči na drahách naopak musí překonat překážky jako v přírodě, tvořené boulemi, prohlubněmi, písečnými bunkry či kameny.

VE VOJENSKÝCH LESÍCH SE BĚHALO I ŠLAPALO DO PEDÁLŮ

Kvůli koronavirové výluce byl letní a podzimní ročník sportovních soutěží, jejichž partnerem jsou Vojenské lesy a statky, pořádně našlapaný. Kolo pro život spustilo svou sérii závodů v květnu na Karlštejně a tradiční rozlučka celého ročníku se jede po uzavěře tohoto čísla tradičně v Ralsku. Runneři, vyznávající běhání v přírodě, se poprvé letos potkali až začátkem června ve Slavkovském lese a v nadupaném kalendáři měli tradičně také brdskou pahorkatinu spravovanou naším podnikem. Závod se běžel

v sobotu 27. července a státní podnik se na akci prezentoval tradičně lesní pedagogikou, společným stánkem s Lesy ČR se zvěřinovými specialita-

mi, propagujícím projekt Z lesa na stůl, a také netradiční „korunou“ pro vítěze a vítězky závodu. Byla jí čepice Brďačka, původně zimní pokrývka hlavy prvorepublikových lesníků Vojenských lesů. Z čepice, která se stala symbolem brd, měli vítězové velkou radost, stejně jako tři vylosovaní účastníci soutěže na sociálních sítích.

Závěr osmidílné série závodů pro širokou veřejnost pak proběhl tradičně jako noční běh Boletickem, s epicentrem v podnikovém Resortu Olšina.

STEZKA K PRAMENI ODRY SOUTĚŽILA NA OLMOUCKU

Naučná stezka z Kozlova k prameni Odry, kterou společně s obnovou prameniště této významné evropské řeky na přelomu roku dokončily Vo-

jenské lesy a statky, byla nominována na cenu Olomouckého kraje v oblasti přírodního prostředí. Hlasování sice nevyhrála, přesto získala stovky hlasů od veřejnosti.

Naučná stezka vznikla na půdorysu původní turistické trasy a VLS ji dokončily před loňskými Vánoci. Nově zde vznikly stovky metrů povalových chodníků, které návštěvníky zavedou podmočenou olšovou nivou k obnovenému hornímu prameni Odry

i k vyčištěnému a upravenému tzv. dolnímu prameni. Trasu VLS osadily informačními tabulemi o významu tohoto evropského toku i regionu, kde pramení. Stavbu zrealizovala lesnická divize VLS Lipník nad Bečvou vlastními silami s nasazením zaměstnanců státního podniku.

Naučná stezka se ihned po jejím otevření, v zimě letošního roku, stala vyhledávaným výletním místem regionu.

PODNIK POMOHL PO TORNÁDU

VLS se zapojily do pomoci moravským obcím postiženým tornádem, společně s šumavskými obcemi a firmami. Z dříví divize VLS Honí Planá tamní pila vyrobila řezivo, které odvezli na Moravu šumavští dopravci.

Tři kamiony plné střešních latí a prken v ceně asi 750.000 korun vyrazily v pátek 9. července ráno z Lipenska do jihomoravské obce Hrušky a sousední Moravské Nové Vsi. Pomohou zdejšími lidmi při opravách domů, které zničilo tornádo. V Moravské Nové Vsi bylo z asi 600 domů více než 200 poškozeno, přes 60 se jich musí zbourat úplně. Dřevo od VLS zpracovala místní šumavská pila a na východ republiky ji dopravili také šumavští dopravci.

„Náš státní podnik hledal cestu, jak adekvátně pomoci lidem na Moravě a jsme rádi, že jsme byli osloveni v rámci této společné akce v regionu, kde lesnický působíme. Pomoc z Lipenska je komplexní a reprezentuje tento silný lesnicko-dřevařský region. Ale hlavně ukazuje, že když je to potřeba, dokážou se lidé, obce i firmy ze Šumavy a Lipenska spojit a pomoci,“ říká ředitel společnosti Vojenské lesy a statky, s.p. Petr Král, který s Turistickým spolkem Lipenska spolupracuje již šest let.

SOUTĚŽ STUDENTSKÝCH DŘEVOSTAVEB ZNÁ VÍTĚZE

Devátý ročník soutěže Stavby s vůní dřeva 2021 zná své vítěze. VLS jsou, vedle ministerstev zemědělství a průmyslu a obchodu, tradičním partnerem tohoto architektonického klání návrhů dřevostaveb od studentů stavebních fakult.

Soutěže, zaměřené na dřevěné stavění v České republice, se v letošním ročníku zúčastnilo 65 česko-slovenských studentů z 9 českých a 7 zahraničních fakult (ze Slovenska, Dánska a Itálie), kteří zpracovali 57 soutěžních děl. Odborná porota, veřejnost a partneři soutěže vybrali 8 vítězů. V letošním ročníku soutěže měli studenti za úkol zformulovat, proč ve svých dílech pracují právě se dřevem. Studenti tak u svých děl zdůrazňovali, že dřevo je velice unikátním materiá-

lem s širokou škálou využití, které je svými vlastnostmi skvělé pro stavební průmysl. Dalšími důvody, proč studenti pracují právě se dřevem, byly také jeho obnovitelnost, recyklovatelnost a snížení emisí CO₂.

„Využívání dřeva v českém stavebnictví je stále, ve srovnání se zahraničím, malé. VLS jsou partnerem soutěže právě proto, že chceme, aby se nastupující generace architektů naučila s tímto trvale udržitelným materiálem více pracovat,“ uvedl ředitel podniku Petr Král.

Soutěž vyhlašuje Nadace dřevo pro život, která ve svých projektech poukazuje na přínosy využívání dřeva pro naši společnost a životní prostředí.

MEMORIÁL MILDY LEHEČKY VYHRÁL KAREL MÁCHA

Již tradiční soutěž Doupovský parkur - Memoriál Mildy Lehečky se uskutečnila v závěru léta. Lesníci z divize Karlovy Vary uctili památku tragicky zesnulého kolegy, když se již popáté sešli k příležitosti tohoto střeleckého klání na šedesát terčů. V letošním ročníku porovnávalo svůj um 29 střelců. Vítězství v jednotlivcích po rozstřelu obhájil Karel Mácha. Jeho jméno tak bylo na putovní

trofej vyryto již potřetí. Za ním se v těsném závěsu umístil Jindřich Kubík a trojici dekorovaných doplnil domácí Jaroslav Bergman.

Vloženou soutěž družstev nejlépe zvládli pánové Hlušička, Kelner, Kirchner. Pomyslnou bednu pak doplnily trojice: Velíšek, Semrád, Jaroš a Kubík, Lusk, Leish.

OLŠINSKÁ DVANÁCTKA: DOMÁČÍ SE VRÁTILI NA TRŮN

Po dvouleté pandemické pauze vyhrál podnikové sportovní klání Olšinská dvanáctka na Šumavě opět tradiční vítěz - domácí tým z Horní Plané. Stříbro brali „věčně druzí“ kolegové z Karlových Varů, bronz vybojoval výrazně omlazený tým bojovníků z ředitelství v pražských Dejvicích.

Vítězství Hornoplánských bylo poměrně přesvědčivé, Karlovaráky nechali za sebou o 150 bodů a přiblížili se na dohled magické tisícibodové hranici. Za trojicí medailistů se umístil Plumlov, divize z Brd, zemědělci a jen o pár bodíků za nimi divize ostrahy a služeb.

Celkové vítězství si borci ze Šumavy zajistili triumfy v plné polovině z dvanácti soutěží. Na to jejich pronásledovatelé nedokázali reagovat. Excelovali na vodní hladině na raftech, na zemi v bungee runningu a týmovém skoku z místa, se zbraněmi v ruce na laserové střelnici i v lukostřelbě, ale i s míčem v nohejbalu. K tomu v žádné další soutěži vyloženě nepropadli a posbírali v nich i několik dalších medailových pozic. Na tento výkon nedokázal nikdo ze soupeřů reagovat.

Druhé Vary si připsaly dvě vítězství a stříbro hájily sérií druhých míst, jako by svoji pověst věčně stříbrného týmu chtěli potvrdit i v jednotlivých disciplínách. Překvapením byl bronz pro tým, který toho v minulých letech až tak moc nepředvedl. Tradičně však Západočeši neměli konkurenci v kreativním pojetí podpory svého týmu. Fanklub z Karlových Varů v táboru fanoušků opět jednoznačně dominoval.

Ředitelství při ladění mančafu vsadilo na mladou krev, kterou doplnilo tradiční matadory, a pročištění hlavy od témat, jež sebou přinášejí různé krize středního věku, se ŘSP zjevně vyplatilo. Pro bronz si „inkousti“ došli poměrně vyrovnaným výkonem ve všech disciplínách, který podpořili vítězstvím ve střelbě z kuše a také v tradiční „zábavce“ měšťáků - beach volejbalu. K tomu, aby mohli pohlížet výše, jim však zatím chybí lepší výko-

Výsledky Olšinské dvanáctky

Rafty

1. Horní Planá
2. Karlovy Vary
3. ŘSP
4. DOS
5. Hořovice
6. Plumlov
7. DZV

Střelba z kuše

1. ŘSP
2. Karlovy Vary
3. Horní Planá
4. Plumlov
5. DOS
6. DZV
7. Hořovice

Beachvolejbal

1. ŘSP
2. Plumlov
3. Horní Planá
4. DOS
5. Hořovice
6. Karlovy Vary
7. DZV

Bungee Running

1. Horní Planá
2. ŘSP
3. Hořovice
4. DOS
5. Plumlov
6. DZV
7. Karlovy Vary

Laserová střelnice

1. Horní Planá
2. Karlovy Vary
3. Plumlov
4. Hořovice
5. DZV
6. ŘSP
7. DOS

Rodeo

1. Karlovy Vary
2. Hořovice
3. Horní Planá
4. ŘSP
5. Plumlov
6. DZV
7. DOS

Střelba z luku

1. Horní Planá
2. Karlovy Vary
3. Hořovice
4. Plumlov
5. DZV
6. ŘSP
7. DOS

Lanová dráha

1. Karlovy Vary
2. ŘSP
3. Hořovice
4. Horní Planá
5. Plumlov
6. DOS
7. DZV

Nohejbal

1. Horní Planá
2. Plumlov
3. ŘSP
4. Karlovy Vary
5. Hořovice
6. DOS
7. DZV

Skok z místa

1. Horní Planá
2. Plumlov
3. Karlovy Vary
4. Hořovice
5. ŘSP
6. DZV
7. DOS

Přetahování lanem

1. DZV
2. Horní Planá
3. Karlovy Vary
4. DOS
5. Hořovice
6. Plumlov
7. ŘSP

Chlpský dvojboj

1. Hořovice
2. Plumlov
3. Karlovy Vary
4. Horní Planá
5. DOS
6. DZV
7. ŘSP

Celkové pořadí

1. Horní Planá 950 b.
2. Karlovy Vary 805 b.
3. ŘSP 710 b.
4. Plumlov 680 b.
5. Hořovice 605 b.
6. Divize zemědělské výroby 475 b.
7. Divize ostrahy a služeb 440 b.

ny v disciplínách, které „zpovykáním Pražákům“ nejsou zcela vlastní – vyhořeli v přetahování lanem i chlapeckém dvojboji.

Vedle celkových výsledků byla i letošní Olšinská dvanáctka okořeněná řadou dílčích a individuálních

výkonů. Ani vítězná Horní Planá ne našla recept na jedny konkurenty v královské disciplíně „přetahování lanem.“ V této dovednosti excelují v posledních ročnících zemědělci. V chlapeckém dvojboji v disciplíně držení klád na výdrž zase už několik let nejlepšího borce nominuje Plumlov. K celkové dominanci v dvojboji by tým z Hané, kraji na pomezí producentů vína a slivovice, musel ale zlepšit výkon v pití piva z tupláku.

Na sportovní program tradičně navázaly hudební produkce a společenská zábava. Skvělá kapela Pendl končila po půlnoci, a ráno na cestu všechny přivítalo opět slunečné počasí.

Jan Sotona

PODNIK VYVÍJÍ MODIFIKOVANOU METODU SÍJÍ LESNÍCH DŘEVIN, ABY MOHL OBNOVOVAT LES V PYROTECHNICKY ZATÍŽENÝCH LOKALITÁCH

Podnik příští rok na jaře obnoví 80 hektarů brdských lesů zasažených kalamitou místo klasické výsadby sazenic modifikovanou metodou formou výsevu semen lesních dřevin, na které spolupracují s vědci z výzkumné stanice v Opočně. Experimentální síje lesníci využijí v lokalitách, které neprošly hloubkovou očištěnou od nevybuhlé munice a věří, že se jim podaří vyvinout novou certifikovanou metodu pro velkoplošnou obnovu lesů na holinách s pyrotechnickou zátěží.

Kůrovcová kalamita, která v chráněné krajinné oblasti Brdy „předběhla“ postup hloubkové pyrotechnické asanace tohoto bývalého vojenského újezdu, jenž byl zrušen před pěti lety, donutila lesníky VLS hledat alternativní metody, jak obnovovat lesy zničené tímto škůdcem. Dominantní metodou zalesňování ve všech zemích střední Evropy je totiž výsadba sazenic lesních dřevin, kterou ale státní podnik vyhodnotil jako rizikovou.

„Zatímco při kalamitních těžbách napažených stromů využíváme v lokalitách s pyrotechnickou zátěží harvestory a vyvážecí soupravy, kde nedochází k zásahu do hloubky půdy a pracovníci jsou navíc poměrně dobře chráněni v kabinách těchto strojů, u výsadby zasahujeme do hloubky několika desítek centimetrů a pracovníci nejsou nijak chráněni. Při dodržení minimálních počtů sazenic, kdy je potřeba na každý hektar zasadit v průměru šest tisíc sazenic, by se jednalo na těchto nebezpečných holinách o nepřijatelné riziko,“ vysvětlil výrobní náměstek VLS Ondřej Vybíral.

Proto lesníci VLS připravili ve spolupráci s vědci z výzkumné stanice v Opočně Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti metodu modifikovanou pro obnovu kalamitních holin, kdy budou na holinách

v rizikových lokalitách vysévat směs semen lesních dřevin s pískem.

„Půjde o směs semen osiky, jeřábu, břízy, borovice a smrku, kterou budeme vysévat na plošky o rozměru asi 50 x 50 cm. Na obnovu každého hektaru bude potřeba dva a půl tisíce takovýchto plošek. Věříme, že touto metodou, doplněnou přirozenou obnovou, se nám podaří na holinách po kalamitních těžbách vypěstovat druhově pestré a prostorově různorodé lesy,“ řekl ředitel VLS Petr Král.

Obnova lesů síjemi se využívá ve skandinávských zemích, z jejichž zkušeností lesníci VLS s výzkumníky čas-

tečně vycházejí. Nyní se tuto metodu budou snažit co nejlépe adaptovat na české klimatické poměry.

„Síje není neznámým způsobem obnovy lesa, ale neobvyklý a dosud nesrovnatelný je její plošný rozsah. V našich klimatických podmínkách je to novinka. Budeme zkoušet několik variant směsí semen a také hledat nejvhodnější načasování pro síje na podzim a na jaře. Věříme, že se nám podaří, s partnery z výzkumného ústavu, vyvinout novou certifikovanou metodu pro obnovu porostů na holinách s pyrotechnickou zátěží,“ dodal ředitel VLS Petr Král.

Jan Sotona

REKOGNOSKAČNÍ LETY U VLS V ROCE 2021

V letošním roce jsou opět Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem zemědělství ČR organizovány rekognoskační lety. Těchto letů se účastní i zástupci provozních jednotek VLS ČR, s.p. a to především v oblastech, kde máme výrazné zastoupení lesních pozemků, k nimž máme právo hospodařit. Cílem těchto letů je monitorování stavu a vývoje škodlivých činitelů, především kůrovců a lety jsou též využívány jako protipožární hlídky.

Letos se „létalo“ nad Brdy, nad Doupovskými vrchy, nad školkami a Ralskem, ale také mezi fotografiemi najdete záběry nových lokalit, které nabývá od Lesů ČR divize Horní Planá.

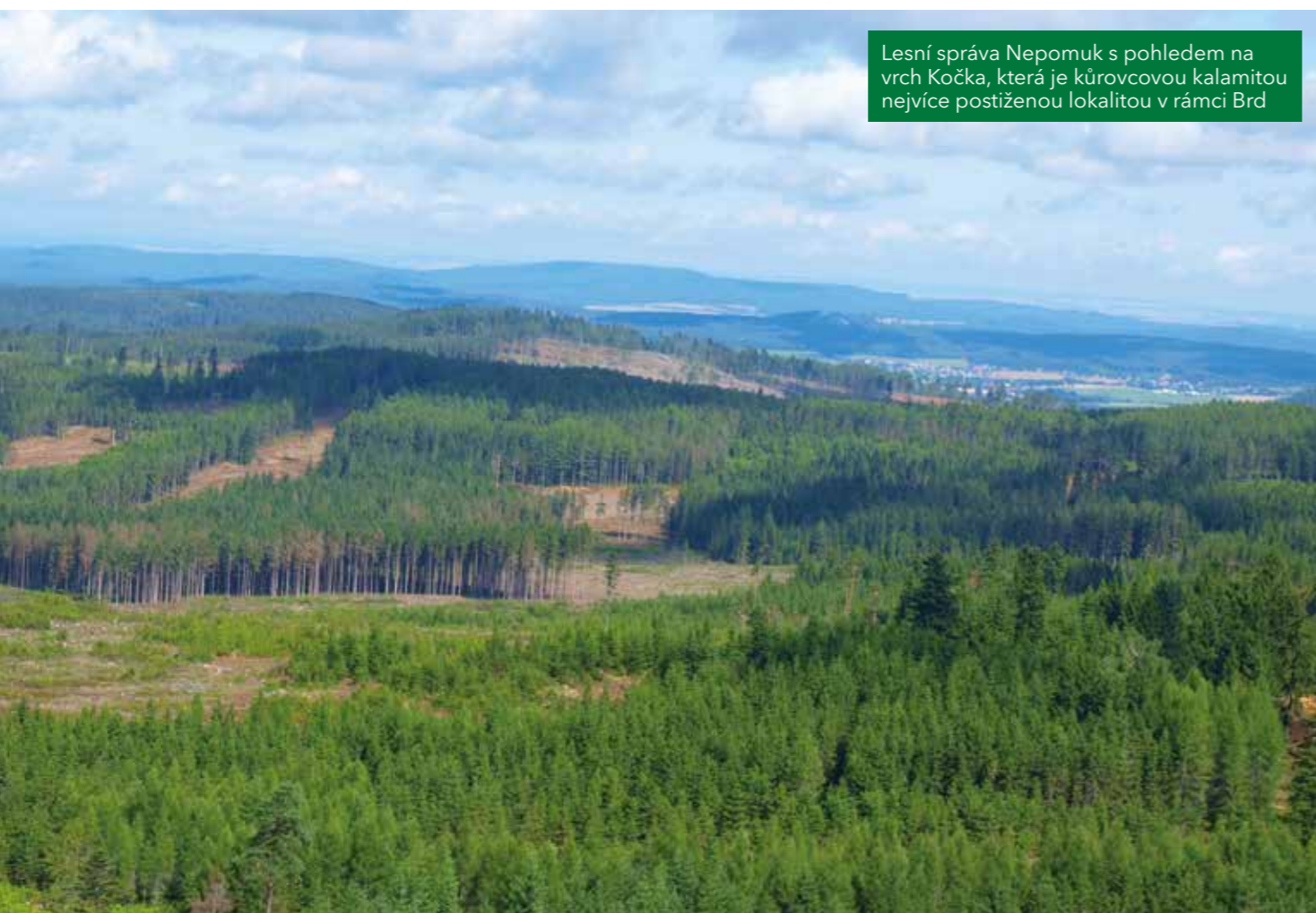
Text a foto: Vladislav Seidl

Kůrovcem zasažené brdské lesní porosty s vrcholem Praha v pozadí

Vrch Praha s meteoradarem na lesní správě Nepomuk

Lesní správa Nepomuk s pohledem na vrch Kočka, která je kůrovcovou kalamitou nejvíce postiženou lokalitou v rámci Brd

Břehyňský rybník a jeho okolí v CHKO Kokořínsko-Máchův kraj a NPR Břehyně-Pecopala, kterou převádíme na Lesy ČR

Lesnický úsek Hlavenec u Staré Boleslavi, který je nově součástí LS Nouzov

Středisko lesních školek Lhota, která přešla od 1.7.2021 pod divizi Hořovice

Vrchol Kletě s okolními lesními porosty, které přecházejí na VLS a budou součástí nové lesní správy VLS Klet

Lesní správa Arnoštov s meandrující Blanicí, v níž žije kriticky ohrožená populace perlorodky říční

Vítkův Kámen a jeho okolní lesní porosty, které v rámci směn přecházejí na VLS

Centrum Doupovských hor, kde se setkávají LS Valeč, Dolní Lomnice a Klášterec

Přírodní rezervace Sedlec s jejím širším okolím u LS Valeč

BUDOUCNOST TETŘÍVKA NA DOUPOVĚ SNAD NENÍ JEN VE HVĚZDÁCH

Kdyby Karel Hynek Mácha měl tu čest někdy pozorovat tok tetřívka, dost možná by první verše jeho slavného Máje nepopisovaly pozdní večer, nýbrž brzké májové ráno. Tetřívka obecná (*Tetrao tetrix*) patří v naší domovině k nejohroženějším ptačím druhům. Jeho početnost v posledních dekádách značně klesla a tato tendence se nezastavuje. Nebylo tomu tak ale vždy. Divize Karlovy Vary se ujala projektu podpořeného grantem z Norských fondů, jehož cílem je podpora a stabilizace zbytkové populace tetřívka v Doupovských horách. Po zjištění stávajícího stavu a návrhu managementových opatření budou, právě nyní, v podzimních měsících, zahájeny první práce na úpravách zdejších biotopů.

Když se řekne tetřívka obecná...

Snad každému se vybaví magický modrozelený kovový lesk, lyrovitý tatrč, bílé spodní ocasní krovky a rudé

poušky tokajících kohoutků. Kdo by si chtěl oprášit zoologii tohoto zástupce rodu tetřevovitých, jistě najde ve své knihovně oblíbený svazek. Ať již jde o klasiky Komárka, Amanna či Hanuše nebo o novodobější autory např. Šťastný s Bejčkem nelze sáhnout vedle a proto mohu pokročit „dále v ději“.

Kdo měl to štěstí pozorovat nebo alespoň naslouchat toku tohoto plachého a velmi bystrého ptáka se jistě se zalíbením pousmál úvodní myšlenkou článku. Opravdu, tetřívka spatřiti je natolik romantické a jedinečné, že o tom se stejnou vášní hovoří jak pamětníci vzpomínající na stovku kohoutků na jednom tokaništi, tak pozorovatelé posledních dvaceti let, kterým se, když mají štěstí, v raním šeru zjeví jeden, dva exempláře. Svě o tom ví i MVDr. Ondřej Koždoň, CSc., který se pozorování tetřívku věnuje souvisle již od roku 1960. I když jeho aktivní veterinární služba ve VVP Hradiště skončila již před více než pětadvaceti lety, problematice se na-

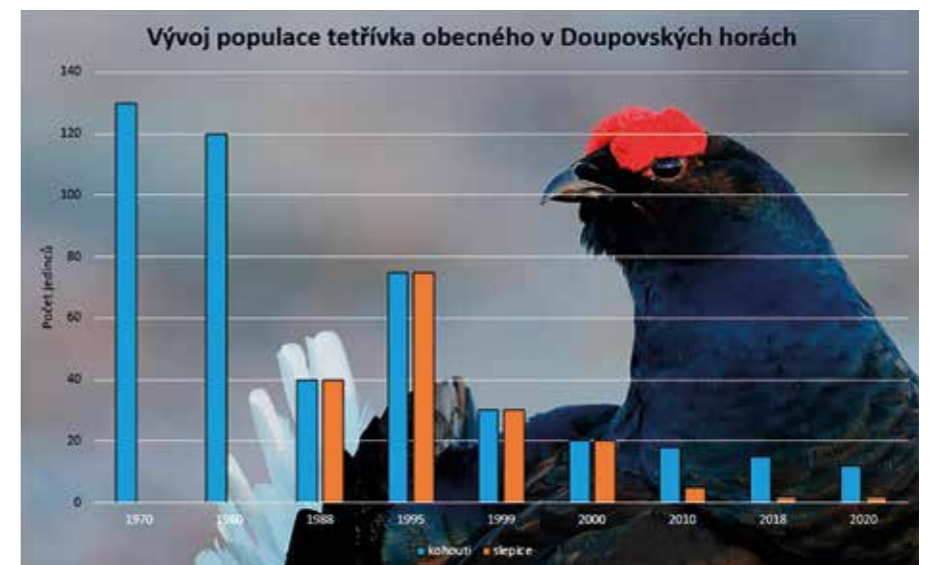
dále pilně věnuje a díky tomu jsme si zde v roce 2009 mohli pročíst pojednání o výskytu tetřívka obecného v Doupovských horách. Již tehdy autor upozornil na nové poznatky zpracované Vitem Tejrovským z Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK) a již tehdy zmínil jasné příčiny ústupu tetřívku a doporučená opatření.

Jaká je situace dnes

Vlivem sukcese na původních doupovských loukách a pastvinách se biotop zdejší populace tetřívka stále více omezuje. Otevřená prostranství se proměňují v roztroušené leckde až souvislé křovinné porosty, které nejen že životu ptáků nevyhovují, ale zároveň poskytují dostatečný kryt jejich predátorům. Ze 14 hlavních tokanišť a několika menších, kde bylo možné tetřívka pozorovat před šedesáti lety, zbylo jen málo. Nynější stav lokalit s výskytem kohoutků snadno spočítáme na prstech jedné ruky.

Dalším limitujícím faktorem pro populační křivku tetřívka obecného je vliv predace. Zatímco z šetření krušnohorských tetřívků vyplývají jako hlavní predátoři kuny či lišky a v menší než očekávané míře způsobuje mortalitu tetřívku jestřáb lesní, v Doupovských horách k těmto predátorům přibývá značnou ne-li největší měrou prase divoké dále ještě mýval severní a z pernatých podle všeho i krkavec velký.

V roce 2004 byla vyhlášena Ptačí oblast Doupovské hory a od roku 2008 je honitba Hradiště spravována divizí Karlovy Vary vymezená oblastí chovu tetřívka obecného. Díky těmto faktům zde v posledních dvou dekádách byly, kromě prováděných monitorovacích šetření AOPK, zpracovány i kvalitní vědecké práce studentů Fakulty lesnické a dřevařské České zemědělské univerzity. Právě tyto aktivity hledejme u kořenů počínů, který snad zajistí světlejší zítřky pro doupovské tetřívky.

Rok se s rokem sešel a na světě je projekt

Management biotopů s výskytem tetřívka obecného v oblasti Doupovské hory řeší stejnojmenný projekt z kanceláře Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti (VÚLHM), jehož partnerem jsou Vojenské lesy

a statky ČR, s. p., divize Karlovy Vary. Dále se podílí AOPK a norští partneři.

Realizace projektu duben 2021 až červen 2023

- Aktivity projektu:
- Monitoring populace tetřívka obecného
 - Predační experimenty
 - Realizace úprav biotopů aj.

Nelze však nechat vše na bedrech aktuálního dotovaného projektu. Jak je již zmíněno výše je třeba i ulehčovat predacímu tlaku. Ze zmíněných studií jasně vyplývá, že početnost tetřívka v Doupovských horách úzce souvisí se stavy černé zvěře. Tu je potřeba dále redukovat do úmuru stejně jako ostatní predátory, jsou-li zvěří, kterou lze obhospodařovat lovem.

Dny tetřívka v Doupovských horách nejsou prozatím sečteny. Bude velmi zajímavé pozorovat další vývoj a vliv aktivit pro jeho záchranu. Snad zde budeme svědky toho, jak křivka grafu změni svůj směr a skromné tetřevovité doupovské bohatství bude zachováno i další generaci.

Jana Hynková,
divize Karlovy Vary

Literatura:

Koždoň O. 2009: Výskyt tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*) v Doupovských horách. VLS časopis zaměstnanců Vojenských lesů a statků ČR, s.p., IV Tejrovský V. 2020: Budoucnost tetřívka v České republice. Svět myslivosti 5/20

Linda R., Cukor J. a kol. 2020: Vliv predátorů na početnost tetřívka obecného v Evropě. Svět myslivosti 5/20

Pechman P. 2014 Hnízdění rozšíření a početnost tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*) v Doupovských horách. ČZU. FLD

ARBORETUM NA PLUMLOVĚ BUDE SPOLEČNÝM PROJEKTEM S MENDELOVOU UNIVERZITOU

Dlouholetý plán Vojenských lesů a statků vytvořit na divizi Plumlov arboretum, které vedle lesníků bude sloužit také veřejnosti, se po letech, kdy byl projekt takzvaně „u ledu,“ opět rozběhl. Ředitel státního podniku Petr Král podepsal na konci července s děkanem Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity Liborem Jánským memorandum o vzájemné spolupráci na tomto projektu. Arboretum Osina tak bude společným projektem brněnské univerzity a VLS.

Záměr vybudovat arboretum na některých lokalitách divize VLS Plumlov vznikl už v roce 2012, jeho duchovním otcem byl tehdejší ředitel divize Jaroslav Melichar. Pro arboretum se uvažovalo o třech různých veřejnosti přístupných územích, až nakonec zvítězila lokalita za lesní školkou u Krumsína v okolí rybníku Osina. Bylo to z důvodu přístupnosti pro veřejnost, ale hlavně kvůli různorodosti terénu. V lokalitě se v současné době nachází dvojice rybníků Osina a Osinka. Na jednom z nich byl už v té době vytvořený ostrov. K výsadbě je zde možné využití několika typů ekosystémů – bažiny, rybníky, exponovaný terén a podobně.

„Místo bylo a bylo nutné zvolit koncepci dřevin. Uvažovali jsme i o arboretu druhovém, kde na jednom místě rostou různé druhy stejného rodu. V České republice takový druh arboreta není. Nakonec jsme se ale z důvodů ekonomických a estetických vrátili ke koncepci arboreta, které je složeno podle původu dřevin,“ popisuje ředitel divize Ladislav Pur.

Na základě této představy vznikla studie a následně i projekt celého areálu. Ten počítá nejen s výsadbou dřevin, ale i s budováním ostatních stavebních prvků, jako je oplocení, uzavření areálu, výstavba přístřešků, pěšin a na ně navazujících lávek. Skladbu dřevin plánují partneři rozdělit do několika segmentů dle geografických celků - domácí vegetace, evropské druhy, druhy Asie a Euroasie, druhy severní Ameriky, druhy z oblasti Japonska i severní Afriky. Každá tato skladba dřevin má svůj výčet druhů a celkem se počítá s přibližně 500 druhy dřevin, keřů a rostlin.

„V současné době se doposud podařilo vybudovat oplocení a dřevěné přístřešky. V letošním roce máme naplánovanou část výsadby dřevin spíše okrasných v okolí rybníku Osina. Z ekonomických důvodů nelze v současné době naše arboretum vysázet najednou, půjde proto o projekt rozdělený do několika fází. S touto formou realizace ostatně počítá i dohoda s fakultou, která je nově partnerem celého projektu,“ vysvětluje ředitel Pur.

Státní podnik s fakultou bude totiž spolupracovat na zakládání porostů a porostních skupin i dřevin v jednotlivých fázích realizace, a to formou zajištění osiva a sadby, konzultací.

„Počítáme ale i se spoluprací při výsadbě a údržbě formou studentských praxí a dalších aktivit,“ uvedl děkan Libor Jankovský.

„Spolupráce s Mendelovou univerzitou dává projektu další rozměr – nový rámeček. Arboretum Osina bude ve vlastnictví VLS, nicméně půjde o společný výukový a demonstrační objekt,“ dodal ředitel VLS Petr Král.

Jan Sotona

Co je Arboretum?

Arboretum, název odvozený od latinského výrazu pro strom arbor, je dendrologická zahrada, resp. zvláštní botanická zahrada specializující se na výzkum a pěstění dřevin. Mívá buď parkovou úpravu, nebo může být výsadba prováděna podobně, jako je tomu u zakládaných lesních porostů, např. u arboret sloužících k výzkumným lesnickým účelům. Arboretum může být specializované na jednotlivé rody (čeledi apod.), na dřeviny určitého území nebo může být všeobecné, zaměřené na všechny dřeviny bez rozdílu. Arboreta vědeckovýzkumná kladou důraz především na přesný původ rostlin, jejich dokonalou evidenci, pravidelné sledování a vyhodnocování. Arboreta okrasného typu kladou důraz zase na zahradní architekturu a jsou odborně méně náročná. Velmi rozšířená jsou arboreta při různých odborných školách: zde slouží jako didaktická pomůcka při výuce a poznávání cizích druhů.

RESORT OBRANY PODPOŘIL LESNÍKY REKORDNÍ SUMOU

Ministerstvo obrany ČR podpořilo Vojenské lesy a statky za loňský rok rekordně vysokým příspěvkem na hospodaření v lesích. Celkem šlo o podporu přesahující 22,3 milionu korun, přičemž největší část resortu podniku přiznal na podzimní obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů do 40 let věku, a to ve výši 11.110.275 korun.

Podpora je vyplácena na základě nařízení vlády z února 2014 o stanovení závazných pravidel poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti. V rámci lesního hospodaření lze tento příspěvek z rozpočtových zdrojů přiznat na ekologické a k přírodě šetrné tech-

nologie při hospodaření v lese, na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů do 40 let věku, na zvyšování podílu melioračních a zpevňujících dřevin, na ztížené hospodaření ve vojenských lesích, na ochranu lesa a také na vyhotovení lesních hospodářských plánů. Drobných vlastníků se pak týká také podpora sdružování vlastníků lesů a hospodaření ve sdružených lesích.

Vojenské lesy a statky o poskytnutí příspěvků žádají podle závazných pravidel svého zakladatele, kterým je ministerstvo obrany. Na jeho poskytnutí neexistuje právní nárok a také přiznaná výše se pohybuje podle rozpočtových možností poskytovatele, protože je hrazen z „resortního“ rozpočtu.

VLS žádají o příspěvek vždy podle pravidel zpětně, přičemž s tyto žádosti byly v „kalamitních“ letech na ministerstvu vždy vyslyšeny. Od roku 2018 do roku 2020 se objem podpory zdvojnásobil, přičemž celkem za tři roky resort hospodaření VLS podpořil částkou bezmála

48 milionů korun. Naposledy v srpnu ministerstvo obrany schválilo žádost podniku o příspěvek na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů do 40 let věku za období listopad a prosinec 2020. Tato více než jedenáctimilionová dotace představuje osmdesátiprocentní naplnění naší žádosti.

„Vojenské lesy a statky se starají o svěřené lesní pozemky v rámci výcvikových prostor a jejich okolí s péčí řádného hospodáře, přičemž jsme v minulých letech tvorbou často rekordních zisků podporovali příjmovou stránku státního rozpočtu. Jsme rádi, že se nám v době, kdy byl celý lesnický sektor ve střední Evropě postižen kůrovcovou a klimatickou kalamitou, dostalo podpory od našeho zakladatele. Ministerstvo obrany tím jasně deklarovalo, že mu není stav přírody ve výcvikových prostorech lhostejný a pomohlo nám tím rychleji a kvalitněji zajistit ekologickou stabilitu v postižených oblastech,“ okomentoval to ředitel VLS Petr Král.

Jan Sotona

Podpora MO hospodaření VLS v lesích

2018	10 000 000 Kč
2019	15 458 025 Kč
2020	22 310 300 Kč
Celkový součet	47 768 325 Kč

FARMA V BRAŽCI MÁ NOVOU EKOLOGICKOU KOTELNU

Investiční odbor dokončil modernizaci vytápěcího systému zemědělské správy VLS Bražec na úpatí Doupovských hor na Karlovarsku. Dvě budovy mají díky této akci moderní ekologický vytápěcí agregát na dřevěnou štěpku, kterým nahradil zastaralé kotle.

Nová kotelna v Bražci

Realizace: červen - září 2021

Cena: 2.670.000,- Kč

Předpokládaná úspora: 30%

Stavební akce tak vyřešila budoucí vytápění dvou objektů v areálu - správní budovy i dílenského komplexu. Obě budovy jsou nově vytápěny pomocí nového kotle na dřevní štěpku o výkonu 100kW. Ten byl umístěn v místnosti původní kotelny

ve správní budově a dílenský objekt byl na tento zdroj napojen teplovodem. Moderní úsporný energetický agregát využívající obnovitelné zdroje tak nahradil dvě dosluhující kotelny s nevyhovujícími ekonomickými i ekologickými parametry - kotel na lehké topné oleje ve správním objektu a kotel na uhlí v dílnách.

„Vysloužilé kotle byly zrušeny a budou odvezeny na skládku. Touto rekonstrukcí jsme vyřadili z provozu další kotle, které již neodpovídají aktuálním emisním normám. Pro novou topnou sezónu předpokládáme na tomto objektu třicetiprocentní úsporu energií,“ argumentuje Petr Šindelář z oddělení staveb a investic.

Modernizace se dočkají také související prostory na Bražci. V kotelně a skladu paliva bude provedena kompletní výměna stávajícího osvět-

lení za nové LED zdroje, což přinese i další úspory.

Akce byla spolufinancována Evropským fondem pro regionální rozvoj v rámci OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost ve výši 30 %.

Jan Sotona

především však je to příspěvek ke zlepšení životního prostředí této městské lokality, kde působíme a pracujeme.“ odůvodnil investici ředitel VLS Petr Král.

V červenci tak budovu ŘSP obklopilo lešení a dělníci začali s realizací demontáží stávající konstrukce, v níž byla na tepelnou izolaci před desítkami let použita škvára. Celkem ze střešiny ŘSP během několika týdnů zmizelo 550 tun škváry a dalšího materiálu, než začala stavba nové konstrukce se zateplením. Izolační vrstva pod vegetací má nyní nových 35 centimetrů tepelné izolace a výrazně by měla snížit energetickou náročnost celé stavby. V září pak specializovaná stavební firma dokončila izolaci proti vodě a vlhkosti. Nyní nastává finální fáze stavby, během níž dělníci na plochu rozmístí soustavu střešních kazet, které budou osázeny min. 7 druhy rozchodníku na každé kazetě. Pokud se nevykytnou nenadálé komplikace, měl by projekt být hotov do konce října letošního roku.

Jan Sotona

„ZELENÁ“ STŘECHA NA ŘEDITELSTVÍ JE VE FINÁLE

Nová střešní konstrukce pokrytá speciální vegetací na ředitelství státního podniku v pražských Dejvicích je v konečné fázi realizace. Stavba projektu, který by měl přispět nejen k lepší tepelné izolaci hlavní administrativní budovy VLS, ale i k zlepšení životního prostředí v této centrální městské části metropole, začala v červenci a pokud vše půjde podle plánu, vše by mělo být hotovo v říjnu.

Plán pokrýt plochou obří střechu vegetací vznikl v průběhu minulého roku a v červenci 2021 se začal

realizovat. „Od vegetační střešiny si slibujeme, že lépe zadrží a omezí odtok srážkové vody, zlepšit mikroklima lokality a sníží prašnost. Zároveň bude rovněž tvořit funkci estetickou a v rámci stavby dojde k rekonstrukci celého střešního pláště budovy. Na místo stávající šedé povlakové krytiny bude konstrukci tvořit zelená střecha schovaná za stávající atikou,“ vysvětlil tehdy Petr Šindelář oddělení investic VLS. Na „trávník na střeše“ navíc státní podnik získal podporu z Fondu soudržnosti v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014 - 2020. Ekologické přínosy celého projektu jsou totiž pro životní prostředí v české metropoli jednoznačné. Sedmisetmetrová plocha na střeše ŘSP pokrytá vhodnou vegetací totiž dokáže zadržet ročně až 3 tuny CO₂ a k tomu 120 kilogramů prachových částic.

„Projekt je s ohledem na dotační podporu ekonomicky výhodný,

V BRDECH VZROSTL POČET TŮNÍ, KOLEGOVÉ Z HOŘOVIC JICH VYTVOŘILI ČTYŘI DESÍTKY

Na Padrťských pláních, na Baštině i na Pource, ale také v blízkosti Strašic nebo na Hrachovišti narazí návštěvníci Brd nově na malé vodní plochy, které po krajině chráněné krajinné oblasti rozmisťují kolegové z hořovické lesnické divize. Od roku 2018 jich do krajiny Brdské vrchoviny umístili celkem dvačtyřicet.

Program Živá voda VLS, jehož cílem je především zadržet v krajině v době klimatických změn vodu a vytvořit tak příznivé podmínky pro rozvoj biodiverzity, má mnoho podob. Nejde jen o především prezentované stavby rybníčků a vodních nádrží s hrází, vypustí a bezpečnostním přelivem, v krajině, kde VLS hospodaří, vznikají i menší vodní díla. Na Brdech kolegové z tamní lesnické divize ve spolupráci se správou chráněné krajinné oblasti každoročně vyhloubí několik tůní. Jde o malé vodní plochy do 300 metrů čtverečních, které vznikají tak, že mirošovická správa služeb na vhodných místech hloubí do země prohlubně, které se následně zaplní vodou.

„Je to vlastně jednoduchý způsob, jak vytvořit malou vodní plochu

Tůně na Brdech

rok	počet	dotace
2019	6 tůní	152 000 Kč
2020	14 tůní	325 000 Kč
2021	14 tůní	192 000 Kč

v místech, která jsou zamokřená, mají vysokou hladinu spodní vody či jsou v místech s nepropustným podložím, jež zadržuje srážky. Je to vlastně taková díra v zemi s různou hloubkou vody a různým stupněm zazemnění. To je přirozený proces, kdy se tůň vlivem svého stáří mění v bažinku a opět v zamokřenou plochu, tím, jak zarůstá vegetací a ztrácí se volná vodní hladina. Hladina vody kolísá v tůň během roku v závislosti na srážkách,“ hlavní inženýr divize Zbyněk Nejman.

V roce 2018 kolegové z Brd v rámci režimových opatření pro Agenturu ochrany přírody a krajiny ČR vyhloubili první čtyři tůně na Hrachovištích na lesní správě Jince, o rok později vznikly tři na Padrťských pláních a tři na lesní správě Strašice. Loni pak vyrostla čtveřice vodních ploch na jineckých Baštinách, dvě na Pource na Nepomuku a osm opět na Padrťích. Letos k nim přibýlo čtrnáct tůní na lesních správách Obecnice a Mirošov. Program, který ročně přijde na nižší statisíce korun, je realizován za podpory dotačního programu Ministerstva životního prostředí - Péče o přírodu a krajinu na základě zadání

AOPK ČR, Správy CHKO Brdy. Celkové náklady za čtyři roky dosáhly částky 700 tisíc korun.

„Na louce u Padrťských rybníčků v první zóně CHKO došlo díky tvorbě tůní, vymělčení a meandraci odvodňovacího příkopu ke zpomalení odtoku vody a vytvoření nových biotopů pro obojživelníky. Tůně jsou pravým rájem pro obojživelníky. Pěkně v teploučké, plně osluněné vodě zde mohou v klidu, kterého se jim v současných rybnících díky silné predaci chovanými rybami nedostává, zdárně vyvést další generace. Dále tůně zadržují vodu v krajině a jsou malými mikrobiotopy pro mokřadní byliny a vodní živočichy. Jak ty viditelné okem, tak i ty mikroskopických rozměrů,“ popisuje Bohumil Fišer ze správy CHKO.

Vedle desítek tůní divize Hořovice dokončila v minulých dnech také stavbu dvojice větších vodních děl, která mají ve středočeských horách vylepšit vodní bilanci v zalesněné krajině. Jde o vodní díla Klášterka s tůň a Hejl. Těm se budeme věnovat v příštím vydání.

Jan Sotona

BRDSKÝ POHÁR CHLADNOKREVNÍKŮ PŘILÁKAL DAVY DIVÁKŮ

František Kratochvíl z Rejkovic se svým koněm Maxem si z podbrdského Lázu v srpnu odvezl Brdský pohár, hlavní trofej soutěže chladnokrevných koní, kterou zde tradičně již několik let pořádá zaměstnanec Vojenských lesů a statků Milan Jura. Ten se svým koněm sice vymanévroval v disciplíně s kládou stříbrné umístění, vynechal však formanskou jízdu, a proto se do celkového pořadí nezapsal.

Klání, které probíhá již několik let s podporou hořovické divize u fotbalového hřiště v Lázu, patří mezi asi desítku tuzemských soutěží chladnokrevníků, které příznivci koní během roku v kalendáři najdou. Akce organizovaná brdským kočím VLS si však už našla, i bez výraznější propagace, řadu příznivců a oblíbená je i mezi závodníky. První srpnovou sobotu do Lázu dorazilo asi pět stovek diváků, kteří sledovali souboj devíti tandemů kůň-kočič. V minulých letech byl počet závodníků dvojnásobný, letos se však na startovní listině podepsala přísná veterinární pravidla související s pandemií koronaviru.

O to větší pozornost diváků však byla soustředěna na každého závodníka v dovednostním trojboji. Na soutěžící totiž tradičně čekala

v úvodu zkouška z vozatajství (formanská jízda jednospřežení), tedy jízdu s kočářem na přesnost a čas. Už tato disciplína napověděla, kdo bude celkovým vítězem, protože v ní František Kratochvíl dominoval před Petrem Procházkou starším.

Následně změřili síly v ovladatelnosti klád, kde na trati rozhoduje jak rychlost, tak úspěšnost v plnění jednotlivých úkolů na trati. I zde dominoval kočič z Rejkovic před domácím závodníkem a pořadatelem Milanem Jurou, který se na trať vydal již tradičně oděn do národního kroje z východního Slovenska, odkud pochází.

Konečný vítěz musel přenechat prvenství někomu jinému až v těžkém tahu, disciplíně, kde koně tahají saně

naložené závažím. Začíná se na 900 kilogramech a s přibývajícím vahou soutěžící vypadávají, až z „výřazovačky“ vyjde vítěz. Tím se stal Petr Procházka mladší, který s koněm Frigo rozhýbal saně s nákladem 1500 kilogramů.

V absolutním pořadí tedy po sečení všech bodů ve všech disciplínách nakonec zvítězil František Kratochvíl s koněm Max, před Petrem Procházkou starším a Petrem Procházkou mladším. Pohár ředitele divize VLS Hořovice za ovladatelnost klády převzal také absolutní vítěz. Ten tak „zůstane doma na Brdech“ v Rejkovicích pod Plěšivcem.

Jan Sotona

MILAN JURA: ŽIVOT V OKOVANÝCH STOPÁCH

Když přišel na svět, přišel ke koním, které měli doma. A doufá, že s nimi stráví i posledních pět let profesního života, co mu zbývají do důchodu. Z Brd, kde už čtvrt století žije a pracuje, to má do rodné vesnice přes šest set kilometrů. Přesto na závodech chladnokrevných koní stále startuje v národním kroji z východoslovenských Levočských vrchů. Je jedním z mála posledních lidí „svěho druhu,“ přesto trvá na tom, že kůň do lesa patří. Milan Jura, brdský kočič VLS prožil s opratěmi v rukou celý svůj život.

Klidný štíhlý šlachovitý muž, kterému se i po desetiletích pod brdskými kopci stále do řeči slovenština vkrádá a podle pár „východňárských“ slovíček odhalíte i přibližnou lokalitu, z níž pochází. Kdo četl slavný román amerického spisovatele Jacka Schaefera „Muž se srdcem kovboje,“ jehož hlavní hrdina Monte Walsh zasvětil život koním, nemůže si na něj při Jurově vyprávění nevzpomenout.

Narodil se v druhé polovině 60. let na východním Slovensku do sedlácké rodiny v malé vesnici Nižný Slavkov na Prešovsku. „Táta byl soukromě hospodařící zemědělec, což bylo na Slovensku možné až do roku 1975. Takže, když jsem přišel na svět, tak koně byli doma. Používali jsme je na práci na hospodářství, vždy jsme měli dva až tři,“ vzpomíná Jura. Jak tvrdí, zapřáhnout koně uměl už v deseti letech, a tak i když se na začátku osmdesátých let vyučil truhlářem, nastoupil jako kočič k Vojenským lesům a statkům ve slovenském Kežmaroku, které spravovaly dnes již bývalý vojenský újezd Javorina. Začal pracovat ve strmých Levočských vrších, pohoří pod východními štíty Vysokých Tater.

„To byl tvrdý terén pro práci s koněm, v Brdech je proti tomu i ten největší krpál pořád rovina. Člověk se tam ale hodně naučil,“ směje se Milan Jura.

Když přišel v 90. letech pád železného opony a s ním nový režim, rozhodl

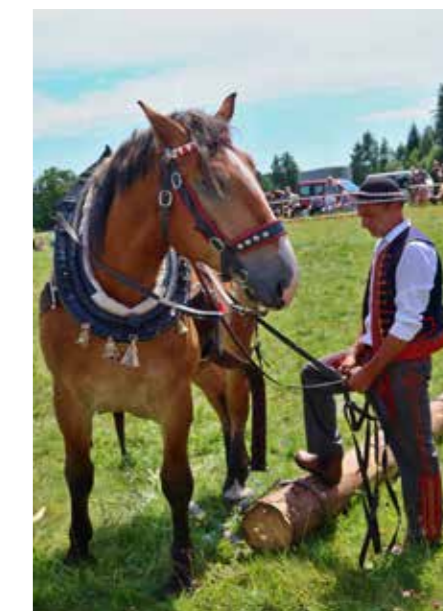
„Je to dennodenní starost, ale zase mezi koňáky fungují dobré vztahy a vzájemně si vypomáháme. Takže to není tak, že bych nejel na dovolenou,“ směje se Milan Jura.

Přátelé kolem koní jej také přivedli k myšlence uspořádat v Lázu závody chladnokrevníků. „Na svazu chovatelů chladnokrevných koní si stěžovali, že máme málo závodů, tak jsem si řekl, že to zkusím v Brdech,“ vysvětluje kočič, jak se k organizaci dostal. Dnes je mítink v Lázu oblíbenou událostí pro místní i lidi z širokého okolí. Milan Jura s Jackem do závodů pod Brdy pravidelně startuje oděn do lidového kroje z dalekých Levočských vrchů, který mu ušila a poslala poštou jeho sestra.

se syn bývalého sedláka, že začne pracovat sám na sebe. Pronajal si koně a přesunul se do Čech. Jeho první štace byla na Šumavě u Železné Rudy, kde přibližoval dřevo v lesích pod Čertovým jezerem. Do Brd se dostal díky rodinným vazbám z rodné vesnice. „Tchán pracoval na uranu v Příbrami. Když jsem byl u něj, šel jsem se zeptat na práci na lesní správu Obecnice. Slovo dalo slovo a nastoupil jsem začátkem roku 1996 jako lesní dělník, v květnu se v Lázu uvolnil služební byt se stájemi a místo kočiča, tak jsem se vrátil ke koním. Teď tahám ze špatně přístupných míst, kam se nedostane technika, nebo by zde poškodila porosty či odřela stromy, dříví na nejbližší odvozní místo,“ popisuje Jura.

Stáj pro dva koně je momentálně plná. V plném provozu v brdských lesích je momentálně čtyřletý norický kůň William, kterému však jeho majitel důvěrně přezdívá Jack. Ve stáji na příležitost čeká ještě dvouletý holandský chladnokrevník. „Příští rok už bude fungovat v lese,“ věří Jura. Koně jsou jeho majetkem a také starostí. Koně prostě neodstavíte jako lesní techniku do garáže, neodložíte jako motorovou pilu do dílny, a neodjedete jen tak na dovolenou.

Jan Sotona

VÁBIČ JELENŮ Z MIROŠOVA SE CHYSTÁ DOBÝT EVROPU

Na letošním mistrovství Evropy ve vábení jelenů bude české myslivce reprezentovat vedoucí lesní správy VLS v Mirošově Tomáš Třeský. Na národní úrovni se pohybuje kolem špičky již dobrých 15 let a letos si nominaci na evropský šampionát vybojoval bronzovou medailí na Mistrovství České republiky ve vábení jelenů. Brdský lesník VLS se soutěží, které lidé mimo myslivecký stav mohou považovat za kuriózní, věnuje už od střední školy a jelení řevnici podle svých slov vděčí za mnohé. Mimo jiné se díky své zálibě seznámil se svojí životní partnerkou.

Sedmatřicetiletý Tomáš Třeský drží v ruce svůj nástroj, který připomíná tak trochu dětský dalekohled a trochu také redukci umělohmotné armatury na odpadní vodu.

„Začínal jsem ale vábit na cylindr od petrolejové lampy,“ vzpomíná s úsměvem a přiloží nástroj ke rtům.

Lesem nad Hradinou nedaleko Zadních Bahen se rozlehne věrné troubení mladého jelena v říji, Přestože je právě začátek srpna. Lesní správce z Brd přidá ještě věrnou napodobeninu hlasu starého samce. Skupina cyklistů jedoucích po nedaleké Záborecké cestě se na chvíli zastaví a se zájmem nás pozoruje.

„Pro samotnou kvalitu vábení je hudební paměť a hudební sluch ohromnou výhodou, aby člověk co nejdříve napodobil skutečného jelena,“ popisuje Tomáš Třeský a skládá svůj soutěžní nástroj od rakouského výrobce Faulhaber, připomínající teleskopický dalekohled. Jiní soutěžící používají k vábení například takzvané tritonky. Jde o řád mořského plže, který si staví obří mušle. A někdo postaru troubí na tradiční roh ze stepního skotu.

„Důležitá je správná tvrdost materiálu, aby měl zvuk správnou rezonanci a umožňoval modulaci tónu,“ dodává.

Ze západních Čech na Brdy

Tomáš Třeský pochází ze západních Čech z obce Tisová u Nejdku. K lesu a myslivosti se dostal hlavně přes svého dědečka, který byl vášnivým myslivcem a přes jeho kamaráda, oba v něm postupně vypěstovali lásku k myslivosti a celkově k přírodě u nedaleko vzdálené vodní nádrže Jesenice u Chebu ve Slavkovských lesích. Narodil se v Kraslicích, později se v Nejdku vyučil pro jistotu řemeslu, pak už ale zamířil na střední lesárnu do Žlutic a následně na lesnickou fakultu ČZU v pražském Suchbátově.

S diplomem nastoupil na dva a půl roku k Lesům ČR v Horní Blatné

v Krušných horách, necelé 3 roky si vyzkoušel službu v Orlických horách pod LS Lanškroun. Po té se opět vrátil do svého rodiště, kde pět let dělal hajného na Nejdeckém poli. V revíru o který se v rámci práce pro pražské arcibiskupství staral, měl i rozhlednu na Tisovském vrchu. Pak si našel přítelkyni ve středních Čechách a začal hledat práci v tomto kraji. Hořovická divize VLS tehdy hledala provozního technika, tak se přihlásil a v prosinci roku 2019 nastoupil k Vojenským lesům v Brdech.

Paradoxně i do středočeských hor se tak trochu dostal kvůli své vábnici, ale k tomu se ještě dostaneme.

„Znáš někoho, kdo by tě naučil vábit?“

K Vábení je podle Tomáše Třeského potřeba především pravidelný trénink. Před výkonem, ať již na soutěžích, nebo během říje v lese, je třeba se alespoň patnáct minut rozcvičit. „Hlasivky se uvolňují s delším tréninkem,“ vysvětluje s tím, že tři týdny před soutěží cvičí denně.

K vábení se dostal na střední škole v Žluticích, díky své profesorce. Ta za ním přišla a položila mu sugestivní otázku: „Znáš někoho, kdo by tě naučil vábit jeleny?“ Když přitakal, řekla: „Výborně, přihlásím tě na podzim do soutěže.“

Student Třeský, dnes člen Klubu vábičů, tak poprvé soutěžil ve třetím ročníku na Juniorském mistrovství České republiky ve vábení jelenů, v rámci mysliveckých slavností pořádaných Řádem svatého Huberta. Soutěž absolvoval i další rok a pak už se stal pravidelným účastníkem hlavní soutěže. Na vysoké škole už se zařadil mezi národní špičku.

Nejen ulovit, ale obelstít

V polovině října si v maďarské Budapešti porovná síly se špičkovými vábiči i z jiných zemí. „S reprezentací jsem absolvoval už soutěže na Slovensku, v Německu, či Rakousku. Už pár let se pohybuji na tuzemských soutěžích kolem medailových pozic, tak věřím, že když se vše vydaří, mohl by z toho být úspěch. Česká škola má ve světě dobré renomé.

Některé státy si nás najímají v této lovecké disciplíně jako školitele. Byl jsem takhle jako instruktor na semináři až v Estonsku,“ popisuje vábič z Brd.

Díky vábení se seznámil také se svou přítelkyní, přes kterou se pak zprostředkovaně dostal do brdských vrchů k VLS. „Přítelkyně je ze středních Čech z Kladna a myslivost má jako koníček. Sama mne kontaktovala, že by si mne ráda poslechla a tak jsme se seznámili,“ směje se Tomáš Třeský. Do přírody tak během říje

vyrážejí často ve dvou. „Je to v myslivosti praktická dovednost, která vám pomůže se dostat ke spoustě jelenů. Nejde jen o to, jej ulovit, dobrý pocit máte i z toho, že se vám ho podařilo přivábit. Navíc to má praktický význam i u poplatkových lovů. Host má zážitek a rád se pak k nám do honiteb vrací,“ uzavírá Tomáš Třeský.

Tak mu všichni v říjnu na evropském šampionátu drže palce.

Jan Sotona

DŘEVORUBECKÝ ŠAMPIONÁT PROBĚHL SAMOSTATNĚ V SRPNU

Po roční přestávce způsobené pandemií koronaviru se předposlední srpnový víkend opět uskutečnilo mistrovství České republiky v práci s motorovou pilou. Vzhledem k tomu, že tradiční pořadatel dřevorubeckých šampionátů, Vojenské lesy a statky ČR, s. p., nemohl v červnu z pochopitelných důvodů uspořádat tisícovkami diváků navštěvovaný Lesnický den v Ralsku, ujal se pořádání XIX. mistrovství České republiky spolek Sportovní dřevorubci Čech a Moravy - Czech Sports Loggers. S významnou podporou partnerů, kterými byly státní podniky Vojenské lesy a statky ČR a Lesy ČR, a stálý partner Husqvarna Česko, se podařilo uspořádat šampionát na vysoké úrovni s účastí nejlepších závodníků Česka, Slovenska a Německa.

A jak vše během víkendu, 21. a 22. srpna proběhlo? Za zmínku jistě stojí návrat disciplíny kácení do lesního porostu po dvanácti letech. Naposledy se v porostu kácelo v roce 2009, kdy disciplínu ovládl Jaroslav Čech s plným počtem 660 bodů a položil tak základ k celkovému prvenství a titulu Mistra České republiky. Ani letos nebyl Jaroslav

Čech daleko od obhájení postu jedničky v kácení. Vítězem se stal Jiří Kadavý, Jaroslav Čech obsadil stříbrnou příčku a jako třetí na stupínku vítězů doplnil další zkušený závodník Jiří Anděl. Mezi juniory se mladíci seřadili v pořadí Tomáš Jána, Marek Knotek a Vojtěch Skružný.

Výměna řetězu se stala kořistí Josefa Kučery (11,45 s), těsně před Petrem Kodadem (11,85 s) a Jiřím Andělem (12,00 s). Nejlepším juniorem, a vlastně vůbec nejlepším mezi všemi, byl Jan Anděl, syn zkušeného českého reprezentanta, který minimálně ve výměně řetězu otce již standardně poráží. Čas 8,93 s značí prvotřídní světovou kvalitu a na mistrovství světa se za něj bere medaile, velice často i zlatá. O pár vteřin zpět zaostali Tomáš Jána (15,03 s) a Vojtěch Skružný (19,50 s).

Kombinovaný řez není disciplínou z nejoblíbenějších. Není příliš závodníků, kteří by se na ni vyložene těšili. První dvě místa si pro sebe zabrali reprezentanti Vojenských lesů a statků, zvítězil Jindřich Fazekaš před Pavlem Češkou a na třetím místě je doplnil Jan Zajíček. V kategorii Juniorů, soutěžících do 24 let, bral

zlato Marek Knotek, stříbro Vojtěch Skružný a bronz Matěj Procházka.

Dalším výkonem na světové úrovni se předvedl vítěz disciplíny řez na podložce, Martin Pňáček. Výkon 256 bodů o tři body překonal světový rekord Jaroslava Kukuze z posledního mistrovství světa v norském Lillehammeru v roce 2018. Na druhé příčce se umístil Miroslav Chrust a třetí místo obsadil Jiří Anděl. Juniorskou podložku řízl nejlépe Matěj Procházka, následovaný Janem Andělem a Vojtěchem Skružným.

Po čtyřech disciplínách, před závěrečným odvětčováním, bylo pořadí profesionálů v boji o titul mistra České republiky na prvních třech příčkách následující - průběžně třetí Jiří Kadavý, druhý Pavel Češka a vedoucí Jiří Anděl.

Odvětčování celkovým pořadím opět tradičně zamíchalo. Mezi profesionály odvětvil nejlépe Martin Pňáček, což ho z průběžné šesté pozice katapultovalo na celkovou bronzovou příčku. Druhý skončil Jan Zajíček a třetí další z reprezentantů Vojenských lesů a statků ČR, Jaroslav Štelc. Čtvrtý skončil Jiří Anděl, což mu stačilo k udržení průběžné vedoucí pozice a devátý Jiří Kadavý, který se tak posunul na druhé místo. Pavel Češka kvůli jedné chybě a tím pádem jedenáctému místu v odvětčování klesl na nízký nechtěně čtvrté místo v pořadí mistrovství republiky. Mezi juniory potvrdil svou kvalitu vítězstvím v odvětčování Jan Anděl, druhé místo obsadil Vojtěch Skružný a třetí byl Marek Knotek.

A nyní k celkovým výsledkům. Samostatnou kategorií byla kategorie Hosté, ve které se utkali závodníci Slovenska a Německa. Celkovým vítězem se stal Šimon Kukuc před Jaroslavem Pervekou a Tomášem Kvasničkem.

Kategorii družstev ovládli slovenští Stihl Slovakia ve složení Marek Lubas, Tomáš Kvasniček, Šimon Kukuc

a Andrej Bukna, následovaní družstvem Husqvarna Team 1 (Jindřich Fazekaš, Petr Kodad, Martin Pňáček a Tomáš Jána) a mezinárodním týmem Dolmar (Jiří Anděl, Jan Anděl, Jaroslav Perveka a Marek Janiga).

Tradiční kategorii Začátečník, kde spolu bojují začínající závodníci, kteří mají maximálně dvě účasti na

soutěžích úrovně mistrovství republiky, byla díky zraněním ochuzena o bohatší účast a vítězem se tak nevyhnutelně stal jediný účastník, Vladimír Heide.

Juniorskou soutěž ovládl Vojtěch Skružný, před stříbrným Tomášem Jánou a bronzovým Markem Knotkem.

Mistrem republiky pro rok 2021 se stal Jiří Anděl, kterého na stříbrný stupínek doprovodil Jiří Kadavý a bronzovou medaili si odnesl Martin Pňáček.

Ať už byly výsledky XIX. mistrovství České republiky jakékoliv, důležité je, že se uskutečnilo. Závodníci dělají závody a v roce 2022 se uskuteční odložené mistrovství světa v srbském Bělehradu. Českou republiku budou mezi profesionály reprezentovat Martin Pňáček, Jiří Anděl a Jaroslav Štelc. Nominovaným juniorem je Jan Anděl. Každý uspořádaný závod je nejlepší přípravou na světový šampionát a co se týče úspěchů, je jisté na co navazovat.

Na závěr si dovoluji poděkovat organizátorovi šampionátu, spolku Sportovní dřevorubci Čech a Moravy - Czech Sports Loggers a hlavním partnerům - státním podnikům Vojenské lesy a statky ČR a Lesy ČR, a firmě Husqvarna Česko.

*Pavel Češka,
vedoucí lesní výroby*

Celkové pořadí:

Kategorie Profesionál

Jiří Anděl	1599 b.
Jiří Kadavý	1542 b.
Martin Pňáček	1539 b.
Pavel Češka	1535 b.
Josef Kučera	1525 b.
Petr Kodad	1505 b.

Kategorie Junior

Vojtěch Skružný	1465 b.
Tomáš Jána	1457 b.
Marek Knotek	1457 b.
Jan Anděl	1346 b.
Matěj Procházka	1179 b.

Kategorie Začátečník

Vladimír Heide	1153 b.
----------------	---------

Kategorie Hosté

Šimon Kukuc	1587 b.
Jaroslav Perveka	1564 b.
Tomáš Kvasniček	1559 b.
Marek Lubas	1556 b.
Andrej Bukna	1401 b.
Marek Janiga	1390 b.

PRVNÍ TURNUS TÁBORA LETOS POD PIRÁTSKOU VLAJKOU

Stanové tábořiště v Resortu Olšina se stalo týdenním domovem pro 52 dětských a deset dospělých účastníků letošního ročníku dětského tábora. Od 17. do 24. 7. 2021 proběhl první turnus pro děti zaměstnanců divize Mimoň a zaměstnanců ředitelství v Praze. Na děti čekal tradičně přiměřeně náročný program, tentokrát tematicky věnovaný Námořníkům a pirátům, což byla letošní celotáborová hra.

Té odpovídalo i názvosloví, které jsme používali – tábořiště byla paluba lodi, stožár s vlajkami = hlavní stěžeň, na něm bylo i kormidlo a lodní zvon, kterým jsme plavčíky svolávali, stany s podsadou byly kajutami a nástěnka lodním deníkem. V průběhu týdenního programu si táborníci – plavčíci vyzkoušeli celé „moře“ aktivit – od sportovních, přes

dlouhodobě oblíbené až po aktivitu rozvíjející smysly, trpělivost a logické uvažování (řešení šifer) či odhad vzdálenosti, nebo i umělecké vlohy.

Většina aktivit byla týmová a vedla k posílení spolupráce mezi dětmi. Novinkou bylo „odpočinkové“ dopoledne, kdy se vedoucí a instruktoři o děti starali na několika relaxačních stanovištích – šlo například o houpání v závěsné síti, skotské stříky, škrábání na zádech (plastovými hrabíčkami na písek), masáž tenisovými míčky nebo kadeřnický salón. Konkrétně kadeřnický salón byl obležen i v čase poledního klidu a přestávek mezi aktivitami, a to až do pozdního večera. Tábor jsme zakončili slavnostním nástupem, vyhlášením výsledků celotáborové hry a rozdělením atraktivních dáreků pro účastníky. Hodnocení tábora účastníky bylo jen a jen pozitivní a všichni se těší na další ročník.

Jan Kobr,
vedoucí lesních pedagogů

DIVOKÝ ZÁPAD NA ŠUMAVĚ

Čtvrtý ročník tábora lipenské divize na Olšině je za námi. Od 31. 7. do 7. 8. 2021 okupovalo olšinské tábořiště 52 „osadníků“, kteří pilně osídlovali divoký západ a krotili prairie.

Postavit nejbohatší město, které bude splňovat status hlavního – to byl cíl, který si vytyčily osady s názvy Modré Kolty, Mc Orange, Brutální Bruntál a Green Hills.

Hned první den bylo třeba co nejpřesněji vytyčit získané claimy, vystavět 10 farem na hracím plánu, ale také odhalit deset zločineckých band operujících v blízkosti tábořiště a to včetně toho nejhlavnějšího z hlavních, Big Bosse. Města, která chtějí vzkvétat a nakrmit své obyvatele se musí orientovat na zemědělskou a živočišnou výrobu, proto se táborníci následující den s cílem věnovat se chovu ryb, zaměřili na vyčištění bývalého lomu od nevybuchlé munice. V druhé části dne pak zajišťovali dostatek whisky na oslavu výstavby nových měst. Pod rouškou tmy byl tábor přepaden a únosci odvedli 4 táborníky. Nastalou situaci se zbylí obyvatelé rozhodli řešit hned po probuzení. Vyhledali moudrého indiána a s jeho pomocí únosce vypátrali, zajali a předali spravedlivému soudu. Nakonec porota projevila velkorysost a únoscům ne jen odpustila, ale přijala je mezi členy tábora a povýšila je na šerify. Na středu připadl výlet k oblíbenému Lipnu. Příjemná procházka

zakončená koupačkou v ne příliš teplé vodě byla osvěžující pauzou v boji o výstavbu největšího města. Další sen zlatá horečka zachvátila Olšinu a dopoledne se všechny týmy vydaly rýžovat zlato. Navečer pak bludička prováděla táborníky lesem mrtvých kovbojů a indiánů, kde se děti snažily získat léčivé byliny. Průprava na domobranu, to je heslo pro páteční dopoledne. Je třeba se vyzbrojit, ale také trénovat střelbu ve znevýhodněných podmínkách a nakonec i rychlý ústup. To vše by měli obyvatelé nových měst zvládnout, aby uchránili svůj majetek na tak nehostinném místě, jakým divoký západ byl. Závěr patří vždy oblíbené bojové hře. Letos bylo třeba z lesa vyvést zaběhnuté koně. A jak to všechno dopadlo? Nakonec status nejbohatšího hlavního města získal Brutální Bruntál, protože na zubaté záby nikdo nemá.

Romana Klevarová,
lesní pedagožka divize Lipník n. B.

FINÁLE YPEFU VYHRÁLI GYMNAZISTI Z KRUMLOVA

Dvouletá pandemie nemoci COVID-19 zasáhla i do posledních dvou ročníků mezinárodní soutěže YPEF (Young People in Europe Forest – mladí lidé v evropských lesích), jejímž partnerem a spoluorganizátorem jsou i Vojenské lesy a statky. Odložené národní finále, které proběhlo na rozdíl do regionálních a místních kol „naživo“ v arboretu lesnické a dřevařské fakulty ČZÚ Praha v Kostelci nad Černými lesy a z vítězství se radovali gymnazisté z Českého Krumlova.

Naposledy se „face to face“ národní finalisté YPEFu sešli před prázdninami v roce 2019, absolutní vítězové pak na nadnárodním kole této celoevropské soutěže, kterou hostily Vojenské lesy a statky ČR na podzim téhož roku na šumavské Olšině. Pořadatelé stihli ještě normálně uspořádat místní kola v lednu, únoru

a březnu loňského roku, která proběhla také na všech lesnických divizích VLS v režii podnikových lesních pedagogů, pak se ale z čínského Wu Chanu začal šířit nebezpečný virus a loňské finále i letošní místní a regionální soutěže probíhaly už jen díky informačním technologiím na dálku. Normální průběh situace umožnila až letos na podzim u národního kola, které pořadatelé z České lesnické společnosti svolali do nádherného prostředí arboreta ČZÚ v Kostelci nad Černými lesy. Z dvanácti finalistů si v něm nejlépe vedl tým z gymnázia v Českém Krumlově, který pokořil i své vrstevníky-specialisty z lesnické školy v Hranicích, na které zbyla stříbrná příčka. Ocenění a blahopřání pak ale všech tří vítězných týmů převzaly od náměstka ministra zemědělství Patrika Mlynáře a dalších hostů. Dárek od VLS v podobě výpravné

obrazové publikace s fotkami našeho podnikového fotografa-rybáře Lukáše Kovára s čepicí na výpravu do přírody jim předala projektová manažerka Markéta Máchová.

Jan Sotona

ZAMĚSTNANCI MCDONALD'S UKLIDILI OLŠINU S OKOLÍM

Na osm desítek zaměstnanců pražského a bratislavského ústředí nadnárodní společnosti McDonald's v pátek 17. září vyčistilo na Šumavě okolí naučné stezky Olšina s přilehlými lokalitami od odpadků, které zde zanechali během hlavní turistické sezóny návštěvníci. Světově známá značka rychlého občerstvení motivuje zaměstnance k úklidu svého okolí v rámci, mj. v rámci iniciativy Trash Patrols, jejíž součástí byla i akce v unikátní přírodní lokalitě ve správě Vojenských lesů okolo 600 let starého rybníku na Šumavě.

Páteční akce McDonald's na Olšině je součástí podpory a propagace udržitelných aktivit této firmy, v rámci nichž řetězec motivuje své zaměstnance k úklidu vytipované lokality či sbírání podnětů od zákazníků. Díky tomu už má 450 zaměstnanců na svědomí 23 lokalit po celé České

republice, kde sesbírali 145 pytlů plných odpadků. Jejich snažení vyvrcholilo 18. září, kdy se firma připojila k iniciativě Uklidme Česko. A úklid kolem naučné stezky Vojenských lesů a statků na Olšině byl součástí této iniciativy.

„Naučná stezka Olšina se prakticky v okamžiku otevření v loňském létě stala jednou z nejnavštěvovanějších turistických tras na Šumavě. Při množství lidí, kteří kolem Olšiny během hlavní sezóny projdou je to velmi citelný zásah pro zdejší přírodu. Jsme proto vděční společnosti McDonald's, že nás oslovila se svou iniciativou a vyčistila se svými Trash Patrols Olšinu s okolím“, uvedl ředitel šumavské divize VLS Michal Frnoch.

Olšinu s pytlíky na odpadky v ruce v pátek prošly celkem tři patroly zaměstnanců nadnárodní firmy. První se zaměřila na trasu samotné stezky, další vyčistila území od rybníčku Malá Olšina až po území samotné obce, třetí pak lokalitu mezi Květoušínem a Mokrou.

Jan Sotona

Od partnerů z Volarezy

volareza
HOTELY • LÁZNĚ • WELLNESS

VOJENSKÁ LÁZEŇSKÁ LÉČEBNA KARLOVY VARY – SADOVÝ PRAMEN

Lázeňský hotel Sadový Pramen se nachází v samém srdci centra Karlových Varů v bezprostřední blízkosti Mlýnské a Sadové kolonády, jedná se o historickou třípatrovou budovu.

Celková kapacita hotelu je 156 lůžek v 90 prostorných a vzdušných pokojích vysokého standardu ubytování kategorie „superior“. Společně s kvalitním ubytováním Sadový Pramen nabízí i pestré možnosti stravování. Hostům jsou podávány chutné snídaně, obědy i večere v hotelové jídelně. K příjemnému posezení a relaxaci hostů slouží také hotelová kavárna Viola, kde se pořádají taneční večery s živou hudbou. Snídaně jsou nabízeny v podobě bohatého švédského stolu, obědy a večere jsou servírované na základě předchozího výběru z pestré nabídky menu. Jídelní lístek je zaměřený na výběr kvalitních lokálních surovin s nabídkou nutričně zajímavých příloh a salátů, stejně tak jako speciálních pokrmů pro diabetiky i celiaky. Samozřejmě jsou i další možnosti dietního stravování včetně vegetariánského. Velmi oblíbené jsou kávové koutky, ve kterých si hosté mohou dopřát espresso nebo cappuccino z čerstvé zrnkové kávy.

Hotel Sadový Pramen je vyhledávaný především pro své lázeňské služby oceňované klienty jako jedny z nejlepších v Karlových Varech, jež vychází z tradiční karlovarské léčby termominerální vodou, která je využívána ke koupelím a k pitným kúram. Přímo do hotelového balneo centra je k účelu koupelí přiváděna

voda termálního pramene Vřídlo. Sadový pramen pramenící pod základy budovy dal lázeňskému hotelu jméno a je hojně využíván k pitné kúře. Léčebná báze kromě bezpočtu druhů koupelí zahrnuje například také masáže, rehabilitační cvičení, elektroterapii, světloterapii, ultrazvuk, lymfodrenáž, magnetoterapii. Nově zatraktivněná nabídka služeb zahrnuje i manuální lymfodrenáž obličeje, aromaterapeutickou či baňkovou masáž nebo stále populárnější masáž lávovými kameny či indickou masáž hlavy a další. K oblíbeným patří též plynové injekce a v neposlední řadě péče lékaře a 24hodinová služba zdravotní sestry. Vodní procedury bez použití vřídelní vody a příměsí, jako je Kneippův chodník, skotské stříky nebo vířivá koupel, jsou klientům Sadového Pramene poskytovány v moderním prostoru vodoléčby. Během léčby jsou

standardně používány nové léčebné a rehabilitační postupy s využitím moderních přístrojů, například rázová vlna, ultrazvuk či laser. Komplexní léčebný program se zaměřuje na léčbu žaludeční dyspepsie, diabetes mellitus a metabolická onemocnění s postižením kloubů a bolestí páteře.

Hostům, kteří chtějí strávit v lázních jen několik příjemných a pohodových dnů, je nabízena možnost krátkodobých pobytů (s kombinací léčebných a „wellness“ procedur). Mohou se tak seznámit s lázeňským prostředím i s řadou procedur, které zbaví organismus únavy a civilizačního stresu.

Díky své bohaté historii hotel pro své hosty pravidelně pořádá středně dlouhé prohlídky budovy s výkladem, kde se dozví o proměnách, kterými prošel od svého založení do dnešních dnů i o kulturních a historických pokladech, jež ukrývá.

Věříme, že zaměstnanci VLS, kteří nás navštíví, budou s našimi službami plně spokojeni.

Těšíme se na Vás.

HISTORICKÉ LESNÍ KALAMITY V BRDECH

V posledních letech zažívají brdské lesy jednu z nejrozsáhlejších kalamiť od počátku plánovitého lesního hospodaření, tzn. od začátku 19. století. Zdaleka to není první a určitě ani poslední kalamiť, nicméně **kůrovcová kalamiť tohoto rozsahu** zde ještě nebyla. Na její celkové vyhodnocení je ještě příliš brzy; jisté však je, že byla nastartována extrémním suchem posledních šesti let.

Pojďme si tedy připomenout, jaké lesní kalamiť se zde odehrály v minulosti. V tomto čísle se budeme věnovat abiotickým škodlivým činitelům a příště těm biotickým, tedy převážně hmyzím.

Úvodem je třeba připomenout **proměnu dřevinné skladby**, kdy zde právě zároveň s plánovitým lesním hospodařením začal převládat **smrk**. Zastoupení hlavních dřevin v procentech plochy (stav v roce 2018) na pěti lesních hospodářských celcích ve středních Brdech, kde hospodaří VLS ČR, je následující:

smrk	74,91
jedle	0,81
borovice	6,30
modřín	8,60
buk	3,54
dub	1,61
bříza	1,86
olše	1,30
ost.dřeviny	1,07
olše	1,30+
ost. list.	0,23
lípa	0,05

svého dřeva. Zápornou vlastností smrku je ovšem to, že jako mělce kořenící dřevina a zároveň dřevina s plochým kořenovým systémem je velmi citlivý k působení některých abiotických škodlivých činitelů: vítr,

sníh, námraza, sucho. Dále je ohrožován řadou biotických škodlivých činitelů: bekyně mniška, lýkožrout smrkový a lesklý, obaleč modřínový, ploskohřbetka smrková. Ke svému zdárnému růstu potřebuje dostatečné množství srážek, a tak v suchých letech též trpí a usychá. Brdské lesní kalamiť se tedy samozřejmě vždy týkaly především smrku.

Vítr: jednoznačně škodlivý činitel, který způsobuje největší škody. Ve středních Brdech byla vždy více poškozena větrem jejich západní část, čili Mirošovsko, Strašicko a Padrtsko. Z historie dávné i nedávné známe mnoho příkladů. Jako nejstarší lze uvést větrnou kalamiť z roku 1740, která postihla rozsáhlou oblast od Šumavy až po Jeseníky, Brdy nevyjímaje – její vliv byl patrný ještě po sto letech na zastoupení věkových tříd. Další rozsáhlá větrná kalamiť se uvádí v roce 1831 a pak zejména v roce 1868, kdy jednak těžký sníh způsobil prolámaní porostů a jednak řádila i vichřice. Co zůstalo ušetřeno po těchto událostech, bylo pak dále poničeno vichřicí z 27.–28. 10. 1870. Toto datum je výrazným mezníkem nejen pro brdské lesy, ale zejména pro Šumavu. Spisovatel Karel Klostermann ve svém díle obdivuhodně zachytil tento mezník a dění před i po této katastrofě; něco

podobného (v menším) se odehrálo i v Brdech. Uvádí se např. na hořovic-kém panství objem kalamiťního dříví z let 1868-1870 ve výši 292.000 m³ a na zbirožském panství vzniklo v té době cca 3.620 hektarů holin. Vítr řádil v rozvrácených porostech i v letech 1875 a 1876.

Větrná kalamiť obrovských rozměrů pak nastala opět v západních Brdech na začátku 2. světové války. V roce 1940 začala zima s vysokou sněhovou pokrývkou a opakujícími se námrazami již 30. října. V této zimě 1940/41 pak vznikly značné škody těžkým sněhem na lesních porostech, které tím byly proředěny. 15. listopadu 1941 pak přišla ničivá vichřice, která vyvrátila v Brdech odhadem 1,5 – 1,8 mil. m³ dřeva (přesná čísla nejsou k dispozici). Téměř ušetřeno zůstalo území lesních správ Obecnice a Nepomuk a na lesní správě Jince bylo zničeno „pouze“ asi 150 ha kmenovin v údolí Červeného potoka pod Krkavčinou a Valdekem. Pravá spoušť však nastala v západní části Brd na Padrtsku, Mirošovsku, Dobřívsku a Strašicku. Vznikly celé rozsáhlé mnohahektarové plochy vývratišť, takže podle pamětníků bylo vidět přes lesy ze Strašic do Skočic a Dobřiva a jen na lesní správě Dobřív vzniklo kolem 900 ha holin. Německé úřady

nahnaly na zpracování kalamity několik tisíc nuceně nasazených lidí, pro které byly narychlo vybudovány dřevěné pracovní lágry v Kolvíně a Strašicích. Většinou to byli lidé bez zkušeností s prací v lese, takže docházelo k mnoha (i smrtelným) pracovním úrazům. K pořezu dřevní hmoty byly povolány německé firmy, které vybudovaly na okraji Mirošova tři pilnice o dvaceti katrech. Pořezané dříví se vagónovalo pro válečné potřeby, např. jako podklady pro těžká vojenská vozidla v močálovitých terénech na východní frontě. K co nejrychlejší dopravě dřeva z lesa na pilu bylo vybudováno několik tras úzkorozchodných lesních železnic v celkové délce kolem 30 km. Vzniklé obrovské holiny však nebylo možno včas zalesnit, proto byla např. letecky vysévána bříza ze semene sebraného v okupovaném Bělorusku (např. na vrchu Kamená). Holiny zarostly obtížnou buřínou, především třtinou; nové kultury silně poškozovala zvěř, jejíž stavy byly za války údajně nejvyšší v historii. S následným zalesněním se „prali“ lesníci až do šedesátých let, kdy byla vytvořena zvláštní kategorie „těžko zalesnitelných holin“ a teprve po přípravě dřevin – bříze – se podařilo zalesnit tyto plochy smrkem. Některé lokality byly několikrát, až mnohokrát opakovaně neúspěšně zalesňovány.

Dalším obdobím s větrnými kalamitami bylo od roku 1982 do roku 1990, přičemž největší škody napáchala vichřice dne 23. listopadu 1984. Toto období skončilo vichřicí z 28. února na 1. března 1990. Obě tato data jsou významným mezníkem v hospodaření nejen v Brdech, ale opět zejména též na Šumavě. Zpracování kalamity z jara 1990 bylo též silně poznamenáno novými společenskými změnami ve společnosti – kalamita spadla i v západních zemích a po otevření hranic a možnosti svobodného podnikání tohoto využilo mnoho našich zaměstnanců v těžební činnosti, kteří odešli za lepším výdělkem do ciziny a následně do soukromé sféry...

V letech 1979 - 1991 kulminoval podíl nahodilé těžby a v tomto období se vytěžilo u VLS v Brdech cca 1.200.000 m³ kalamitního dříví.

Poslední významnou větrnou disturbancí byl orkán Kyrill z ledna 2007 a o rok později vichřice Emma, následkem kterých bylo zpracováno u VLS v Brdech cca 100.000 m³ dříví; opět byla více poškozena západní část Brd. Lokální škody pak způsobily silné bouře spojené s vichřicí v srpnu 2013, např. v okolí zámečku Tři Trubky a na severních svazích Dubiny u Skořic. Při těchto novodobých kalamitách již byly naplno využity harvestory; zpracování kalamit je nyní technicky mnohem snadnější...

Sníh a námraza: sníh způsobuje zejména proředění porostů, takže pokud následuje působení vichřic, škody se pak násobí, a takto tomu v řadě případů v minulosti bylo. Připomeňme tedy větší škody mokřým a těžkým sněhem v roce 1868, 1939-40 a v poměrně nedávné minulosti v letech 1979 a 1980. V obou těchto letech napadlo koncem zimy (koncem března resp. dubna) velké množství mokrého sněhu (50 - 70 cm), který v určité nadmořské výšce (zhruba od 550 do 750 m) způsobil silné polomy a vývraty. Náročné zpracování této kalamity se táhlo několik let a celkem se přitom vytěžilo cca 417.000 m³. Jednalo se převážně o porosty mladších věkových tříd - o to bylo zpracování obtížnější; zde se velmi uplatnily režijní koňské potahy.

Námraza způsobuje čas od času též polomy, i když méně významné. Připomeňme však rok 1995, kdy za zcela mimořádné povětrnostní situace od konce listopadu až do Vánoc trvala teplotní inverze, jejíž horní hladina se pohybovala okolo 900 m n.m., čili nad touto hladinou bylo jasno a teplo. Zhruba pod 550 m n.m. pak byla teplota většinou těsně nad nulou, od této nadmořské výšky až po vrcholy Brd však těsně pod nulou. Při nízké oblačnosti a jihovýchodním proudění se na stromech vytvářela vrstva námrazy, později již tak silná, že se stromy začaly ohýbat, lámat či vyvracet. V nižších nadmořských výškách vznikly škody jen na porostních stěnách obrácených k východu, od cca 650 m n.m. pak byly takto prolámány celé porosty, a to zejména v hřebenových partiích a na jihovýchodních svazích. Celkem bylo následkem působení námrazy z r.

1995 vytěženo u VLS v Brdech cca 140.000 m³ dříví, zejména na LS Nepomuk a Obecnice. Zpracování bylo ztíženo mimořádně krutou zimou v roce 1996, která trvala až do dubna, s vysokou sněhovou pokrývkou a silnými mrazy. Dále stojí za zmínku, že při zpracování této kalamity byly v Brdech poprvé zkušebně nasazeny harvestory a vyvážecí soupravy současného typu, ovšem pouze v malém rozsahu.

Jinak je možno konstatovat, že při zpracování živelných kalamit byl v minulosti - kdy ještě nebyly harvestory - vždy praktikována vzájemná výpomoc jak mezi lesními správami v rámci divize, tak mezi jednotlivými divizemi včetně těch slovenských (ovšem za socialismu to byly ještě samostatné „národní podniky VLS“...)

Antropogenní imise: Brdy našťastí nepostihlo tak silné znečištění průmyslovými exhalacemi jako naše severní pohoří, tj. Krušné a Jizerské hory, částečně Krkonoše a Orlické hory, aby zde musely být prováděny

velkoplošné exhalací těžby. Přesto se však zde průmyslové znečištění na lesních (smrkových) porostech projevilo. V průběhu osmdesátých let se začalo v hřebenových partiích, zejména nad 750 m n.m. projevovat žloutnutí asimilačního aparátu a zvětšovat jeho ztráta (tzv. defoliace). Ve spolupráci s Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti byla vyznačena síť monitoračních ploch 1 x 1 km, na kterých byla každoročně sledována a vyhodnocována řada parametrů, mj. právě defoliace. Zároveň na vrchu Praha byla instalována meteostanice s analýzou znečištění ovzduší; bylo zjištěno, že nejsilnější znečištění přichází se severozápadním větrem, čili dálkový přenos imisí ze severozápadních Čech. V té době bylo prováděno i letecké vápnění dolomitickým vápencem v hřebenových polohách. Naštěstí s odsířením tepelných elektráren po roce 1990 došlo k rapidnímu omezení škodlivých emisí a zároveň zlepšení zdravotního stavu lesních porostů. Přesto se však určitá imisní zátěž z minulosti v hřebenových polohách projevuje, násobena přirozenou extrémní kyselostí a nedostatkem základních živin, takže zdravotní stav porostů nad 750 m n.m. není vůbec dobrý.

Sucho: v současné době hovoříme o klimatické změně; je jisté, že se v poslední době poněkud otepluje a hovoří se o tom, že nás čekají velké výkyvy počasí. Zároveň je však dobré si připomenout, že výkyvy počasí nebyly ani v minulosti ničím neobvyklým. Co se týče sucha, připomeňme si a ocitujme z různých místních historických pramenů:

1493 - „byla veliká drahot a suchota, že nepršelo od sv. Jiří do sv. Bartoloměje, (tj. 24. srpna); potoky vysýchaly, z čehož povstal hlad a mor“

1885 - na Dobříšsku uschly i 10leté kultury

1904 - na Zbirožsku uschlo 380 ha a na Dobříšsku 585 ha kultur a ani mlaziny nezůstaly ušetřeny, poněvíc smrkové

1947 - po celé vegetační období téměř nepršelo; škody suchem dosáhly katastrofálních rozměrů

1976 - od června do srpna velmi suché období, prakticky beze srážek

1983 - extrémně horké a suché léto; byly velké problémy s dodávkami vody v podbrdských obcích

1992 - totéž

2003 - opět extrémně horké a suché léto, škody na kulturách, gradace lýkožrouta smrkového a lýkožrouta lesklého

období 2015 - 2020: údajně nejdelší období sucha za poslední staletí; extrémně horká a suchá léta, výrazný deficit srážek, gradace lýkožrouta smrkového trvající dodnes! **Zatímco v běžných letech se roční úhrn srážek ve středních Brdech pohybuje (podle nadmořské výšky) mezi 700 - 1000 mm, v letech 2015 - 2020 byl pouze mezi 550 - 800 mm, což činí za 6 let deficit přibližně 1200 mm!**

Povodně: nadbytek srážek, a to ani v podobě přívalových dešťů, nemá obvykle na lesní porosty negativní vliv. V Brdech rovněž nejsou takové svahy ani podloží, aby zde přitom vznikaly výrazné erozní rýhy. Škody tedy nastanou obvykle na lesních cestách a jejich příslušenství a pak v obcích kolem potoků vytékajících z lesů. Opět v souvislosti s dnešní rétorikou o extrémech počasí lze uvést některé extrémy z historie:

25. 5. 1872 - osudná povodeň ve středozápadních Čechách včetně Podbrdsku, která způsobila obrovské ztráty nejen na majetku, ale i na životech. Citují: „Toho dne již zrána vystupovaly ze všech stran šedé chmůry po obloze a ač teplota dosti nízkou byla, přece neustále pohřmívalo. Brzo po polednách počaly se děsné mraky srážeti a kupiti, hluboké hřmění ani neustávalo. Okolo ½ 2 hod. odpolední srazily se náhle mraky prudkostí velikou a mocné proudy vod k zemi téměř do 4 hod. se řinuly. Asi po hodinové přestávce počal déšť na novo a potval do 10 hod., po 11.hod. v noci počalo znovu pršet až do 3 hod. zrána. Zároveň s prvním přívalem v nedlouhých přestávkách kroupy šestkrát se spustily. Hned při prvním nejmocnějším přívalu nastala zátopa taková, že níže položená místa a místo podle

potoků v krátké době zatopena jsou. Pobořeny mlýny, odnešena stavení, strhány mosty, pole a louky prorvány a zaneseny, mohutné stromy i s kořeny vyvráceny...

Připomeňme si strohá fakta: tento dešťový příval dosud drží rekord v intenzitě srážek - za půldruhé hodiny tenkrát spadlo kolem 200 mm srážek (nejvíce v Mladoticích na severním Plzeňsku - 237 mm); při následné povodni zahynulo kolem 300 lidí, 200 domů bylo zcela zničeno, 520 silně poškozeno. Protrhány byly hráze mnoha rybníků, z nichž mnohé již nebyly obnoveny. Berounka tenkrát způsobila velké škody i v Praze.

21. 6. 1895 - po lijácích silná povodeň na Rožmitálsku a Strašicku; protrhaly se hráze mnoha rybníků na Rožmitálsku

Červen 1954 - dlouhotrvající deště zvedly vodu nejen na Podbrdsku; velké škody na majetku

1979, 1980, 1981 - každoročně se v těchto vlhkých rocích na Podbrdsku opakovaly povodně

21. 6. 1984 - lokální průtrž mračen v kotlině kolem Obecnice, kdy napršelo během čtyř hodin až 130 mm srážek; velké škody na majetku okolních obcí a na lesních cestách

24.-25. 6. 1995 - výrazné srážky ve směru od severu způsobily katastrofální povodeň zejména v povodí Červeného potoka a Klabavy, škody utrpěla zejména LS Strašice

srpen 2002 - povodně v celých Čechách, dosud v dobré paměti

2006 a 2013 - silné srážky v Brdech, průtoky vodních toků téměř jako v roce 2002, škody zejména na lesních cestách a v obcích.

Dále bychom se mohli ještě zmínit o lesních požárech, které zde ale dosud neměly katastrofický průběh. Proto budeme v dalším čísle pokračovat s biotickými škodlivými činiteli.

Václav Pernegr

NA DOUPOVĚ VYSTAVILI DVA ZLATÉ JELENY

přehlídku trofejí divize Karlovy Vary. Vystaveno bylo přes 190 loveckých trofejí z honitby Hradiště za sezónu 2020 - 2021 a významné trofeje z minulých let.

Přehlídce vévodily dvě zlaté trofeje jelena evropského, a to 230,88 CIC z roku 2019 a 211,89 CIC ze září loňského roku. Jim sekundovaly zlaté trofeje jelenů sika a prasat divokých. Jen za loňský myslivecký rok bylo v medailových hodnotách vystaveno 20 jelenů ev., 33 jelenů sika, 1 kňour a 1 muflon.

Stovky návštěvníků zavítaly v sobotu 18. září do areálu střelnice VLS v Lučinách na tradiční Chovatelskou

Skutečně slavnostní náladu zajistil koncert trubačských souborů na počest 150 let od narození Prof. Ing. Antonína Dyka, v jehož závěru byli pasováni úspěšní lovci.

Návštěvníci si užili i další doprovodný program: ukázkou vábení, lukostřelbu s instruktory, prezentaci vojenské a hasičské techniky, řezbáře, laserovou střelnici a jiné. O lesní pedagogiku se v rámci své prezentace studijních oborů postaral početný tým Střední lesnické školy Žlutice, který jako třešničku na dortu představil i své dravce a sokolníky.

Podzimní výstavu se karlovarským kolegům podařilo zorganizovat za jarní, ale i loňskou akci, kterou překazila pandemie, v příštím roce se snad již sejdou příznivci myslivosti na Doupově v tradičním květnovém termínu.

Jana Hynková,
divize Karlovy Vary

VLS NA „ŽIVITELCE“ A NATUŘE

Po letním rozvolnění pandemických opatření se v letošním roce se zpožděním rozběhly také oborové výstavy. Vojenské lesy a statky se tak prezentovaly na dvou z nich - Zemi živitelce na českobudějovickém výstavišti a odložené podzimní expozici Natura Viva v Lysé nad Labem, která byla spojena s mezinárodní výstavou trofejí.

Nástup pandemie v roce 2020 a lockdown na jaře 2021 měly za důsledek, že nad řadou veletržních akcí visel ještě několik týdnů před jejich začátkem velký otazník a další se konaly improvizovaně v náhradních termínech. Státní podnik měl již v roce 2020 v plánu prezentovat své aktivity na tradiční zemědělské výstavě na výstavišti v Českých Budějovicích „Země živitelka,“ nakonec se akce konala v náhradním termínu na konci srpna a tak na přípravu expozice měl podnikový marketing jen minimum času.

Podnik zde prezentoval po šest výstavních dnů především svůj agrární program, který vedle dominujícího

lesního hospodaření patří k méně známým výrobním oborům VLS.

V Lysé nad Labem počátkem září pak proběhl veletrh Natura Viva, který je tradiční prezentací myslivosti, ale i rybářství a včelařství, jež je zaměřena na široké spektrum návštěvníků. Natura viva je jedinou každoroční oborovou výstavou tohoto typu v České republice, se silným zaměřením na komerční prezentaci. Jednou za pět let je součástí programu také celostátní výstava trofejí, která připadala na aktuální odložený

ročník. Ještě v létě po uvolnění opatření nebylo jasné, zda se logisticky náročnou přehlídku, na níž zapůjčují trofeje stovky majitelů, podaří uskutečnit v šibeničně krátkém čase. K vidění bylo 1 085 kusů medailových trofejí, mezi nimiž nechyběly ani ty z honitby VLS. V centru expozice pod dominantním nápisem „Nejsilnější trofeje“ měl své čestné místo také jelen z naší západočeské honitby Hradiště, ulovený v loňském roce, s bodovou hodnotou CIC 230,88.

Jan Sotona

VOJENSKÉ NEMOCNICE OČKUJÍ BEZPEČNĚ

Ředitel Vojenských lesů a statků ČR Petr Král v létě přijal rozhodnutí, které finančně oceňuje zodpovědný přístup zaměstnanců státního podniku, kteří se nechali či nechají očkovat proti nemoci covid-19 a osobně tak přispějí k minimalizaci dopadů globální pandemie na pracovní, ale i společenský život. A především na zdravotní rizika nás, našich kolegů i našich blízkých. Protože téma očkování provází celá řada nepravd a dezinformačních legend, publikujeme text resortního kolegy, ředitele olomoucké vojenské nemocnice plukovníka Svobody, který srozumitelnou formou shrnuje fakta o očkování z jeho praxe:

Všechny vojenské nemocnice očkují téměř výhradně vakcínou Comirnaty výrobce Pfizer/BioNTech, která po druhé dávce vykazuje 95tiprocentní účinnost. Právě s takovouto pravděpodobností vakcína potlačí nákazu natolik, že ji ani nepoznáte, nebo zajistí, že průběh případného onemocnění nebude těžký. Ve Vojenské nemocnici Olomouc jsme podali více než 65 tisíc dávek, v tomto kvantu očkovanych jsme měli pouhou jednu těžší alergickou reakci, která však rychle odezněla. Několikadenní bolest po vpichu nebo krátká horečnatá reakce jsou společné všem vakcínám bez rozdílu a nejsou závažné.

V republice bylo podáno téměř 12 milionů dávek vakcíny, zatím nebylo prokázáno žádné úmrtí! Ano, i prodělání nemoci covid-19 vede k imunitě, ale vězte, že dostat covid je vůbec nejspínavější způsob vakcinace - musíte jej totiž přežít! Dosud bylo prokázáno asi 1,7 milionů nálezů koronavirem, tedy asi 4x méně, než je očkovanych osob. Infekci covid-19 dosud nepřežilo 36 tisíc Čechů, mnohdy mladých, dosud neléčených. Pamatujete? Kříže na jejich památku nakreslené křídou zaplnily celé Staroměstské náměstí! V zimě a na začátku jara jen v naší malé nemocnici umíralo i několik lidí denně, někdy i šest!

Rovnice jsou tedy jasné: 12 milionů dávek zatím bez úmrtí proti 1.7 milionu nakažených s 36 tisíci mrtvých. Tak jednoduché to je!

Proto nevěřte tmářům, na tvorbě vakcíny se podílely nejlepší mozky světa! Díky obrovské americké finanční subvenci se její vývoj násobně urychlil. Jde o technologickou špičku, navíc bezpečnou. Možná by váhající mohlo přesvědčit toto: Stát Izrael, jehož občané v předchozích generacích museli čelit útisku, nevídaným pogromům a holocaustu, by přece svým občanům neaplikoval něco, co by je poškodilo! Ani nedostatek čipů pro automobilový průmysl nezpůsobila vakcína - ta je

opravdu neobsahuje. Vakcína ani nemění genetickou informaci. A navíc, pokud by skutečně u některého z očkovanych vyvolala těžké zdravotní postižení, pak je zákonem již od loňska ošetřeno, že dotyčný bude odškodněn. (Zákon 569/2020 Sb., a to konkrétně jeho § 2).

Můžete-li, očkujte se! Je to to nejlepší, co pro sebe můžete udělat! Vakcín je dostatek a kapacity k očkování v našich nemocnicích připraveny!

plukovník gšt. MUDr. Martin Svoboda,
ředitel Vojenské nemocnice Olomouc

BLAHOPŘÁNÍ JUBILANTŮM

Blahopřejeme našim zaměstnancům, kteří se v následujícím období dožívají významného životního jubilea.

BRŮČEK Milan Mgr.	Oddělení správy majetku
BŘICHÁČEK Jan	LS Mirošov
ČERNÝ Vladimír	LS Strašice
DÁVID Joachim Ing.	SOS Brno
DOMANSKÝ Miroslav Ing.	Středisko 635
DŘÍMALOVÁ Radovana	Středisko 672
FELGENHAUER Jiří	ZS Heroltovice
FIALA Martin	LS Dolní Krupá
FRNOCH Michal Ing.	Divize Horní Planá
GAJDOŠÍK Lukáš	LS Hlubočky
HOLÍK Tomáš Ing.	ŘD Horní Planá V
KOLÁŘ Jiří Ing.	LS Potštát
KOTT Jiří Ing.	Oddělení investic, projektů a staveb
LIŠKA Petr Ing.	LS Libavá
LOSKOT Jiří	LS Strašice
MAREČEK František	Středisko 612
MINICH Tomáš Ing.	LS Strašice
PARMA Radek	LS Potštát
PETÁK Jaroslav	ŘD Horní Planá V
POUR Jan Ing.	SpS Mirošov
STLOUKAL Miroslav	Středisko MCD
ŠERÝ Michal	LS Břehyně
ŠIMONÍK Petr	Středisko 675
ŠPAČEK Petr Ing.	Obchodní oddělení
VÁGNER Filip Ing.	LS Nouzov
VALAPKA Peter Ing.	LS Břehyně
WOLF František Ing.	ŘD Karlovy Vary V
ŽAMPACH Michal Ing.	ŘD Plumlov V

Vítěz soutěže minulého kola

– David Zikmund –
s fotografií „kolouch“.
Gratulujeme.

Jan Sotona, šéfredaktor

Příspěvek do rubriky „fotosoutěž“
posílejte prosím na e-mail:

jan.sotona@vls.cz

Výlov Dolejšího Padrťského rybníku

čtvrtek 4. listopadu, 7.00 hodin

